

REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKI SUD U SPLITU
Gundulićeva 27

P-4146/2022

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski sud u Splitu, po sucu ovog suda Živomiru Topić, kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužitelja-protutuženika pod 1 JOZO LONČAR iz Splita, Put Barina 11, OIB: 75792918586, i pod 2 TOMICA LONČAR ud. Zdravka iz Splita, Put Barina 11, OIB: 09436374057, oboje zastupani po pun. Ilana Grčić odv. u Splitu, protiv tuženika-protutužitelja pod 1 JAKOV BABIĆ iz Splita, Put Barina 2, OIB: 62582267836, i pod 2 ANĐELKA UDOVIČIĆ iz Splita, Don Filipa i Don Ante 10, OIB: 60452925466, oboje zastupani po pun. Mladen Vušković odv. u Splitu, radi zabrane uznemiravanja i utvrđenja, nakon glavne i javne rasprave održane dana 02. rujna 2026. god., u prisustvu pun. tužitelja-protutuženika pod 1 i pod 2 Ilana Grčić odv. u Splitu i tuženika –protutužitelja pod 1, dana 17. rujna 2026. godine,

p r e s u d i o j e :

I Odbija se tužbeni zahtjev koji glasi;

"- Time što su tuženici-protutužitelji pod 1) i 2) na čest. zem. 465/4 k.o. Kamen ometali tužitelje-protutuženike pod 1) i 2) u parkiranju automobila, bacali grane, korov i razni drugi materijal, uznemiravali su tužitelje-protutuženike pod 1) i 2) u vršenju njihovih vlasničkih prava na dijelu čest. zem. 465/4 k.o. Kamen označenom žutom bojom i slovima G-E-F-G u vještvu vještaka Luke Vrdoljaka od 28. travnja 2026.g., pa im se nalaže da sa dijela čest. zem. 465/4 k.o. Kamen označeno žutom bojom i slovima G-E F-G u vještvu vještaka Luke Vrdoljaka od 28. travnja 2026.g., uklone grane, korov i razni drugi materijal i prestanu ometati tužitelje-protutuženike pod 1) i 2) u parkiranju automobila, te odmah prestanu s takvim i bilo kakvim drugim uznemiravanjem tužitelja protutuženika pod 1) i 2) u vršenju njihovih vlasničkih prava na dijelu čest. zem. 465/4 k.o. Kamen, označenom žutom bojom i slovima G-E-F-G u vještvu vještaka Luke Vrdoljaka od 28. travnja 2026.g., kao i da se ubuduće kane takvog i bilo kakvog drugog uznemiravanja tužitelja-protutuženika pod 1) i 2) u vršenju njihovih vlasničkih prava na dijelu čest. zem. 465/4 k.o. Kamen, označeno žutom bojom i slovima G-E-F-G u vještvu vještaka Luke Vrdoljaka od 28. travnja 2026.g., sve u roku od 15 dana i pod prijetnjom ovrhe.

- Dužni su tuženici-protutužitelji pod 1) i 2) tužiteljima-protutuženicima pod 1) i 2) solidarno nadoknaditi parnični trošak, sve u roku od 15 dana i pod prijetnjom ovrhe, sa zakonskom zateznom kamatom od presuđenja pa do namirenja po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem kamatne stope koju je Europska Središnja

Banka primijenila na svoje posljednje glavane operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za 3 postotna poena."

II Odbija se protutužbeni zahtjev koji glasi;

"- Utvrđuje se da je na teret nekretnine tužitelja-protutuženika pod 1 i pod 2 označene kao zk.čest.zem. 465/4 Z.U.945 (kat.čest.zem. 1005/4) K.O.Kamen (poslužno dobro) i baš krajnjeg sjeveroistočnog dijela koji je u Nalazu i mišljenju stalnog sudskog vještaka za geodeziju Luke Vrdoljaka sa Skicom mjesta očevida pod br. 15/2026 "Split, 20.travanj 2026.god.", koja Skica mjesta očevida čini sastavni dio ove presude, označenog dužinama između točaka G-E-F-G i površine 25 m², a u korist nekretnina tuženika-protutužitelja ad 1) Jakova Babića označenog kao zk.čest.zem. 453/2 Z.U.726 i zk.čest.zem. 454/2 Z.U.737 (sve kat.čest.zem. 1011, 1012 i 1015/4) K.O.Kamen, te nekretnine tužene- protutužiteljice ad 2) Anđelke Udovičić označene kao zk.čest.zem 471/1 (kat.čest.zem 1015/1) Z.U.1298 K.O.Kamen (povlasna dobra), stečeno stvarno pravo služnosti pješačkog i kolnog puta širine 3,00 m, pa su tuženici-protutužitelji pod 1 i pod 2 temeljem ove presude i u roku od 15 dana, ovlašteni ishoditi upis predmetnih prava stvarne služnosti u zemljišnoj knjizi nadležnog suda.

- Dužni su tužitelji-protutuženici pod 1 i pod 2 solidarno i u roku od 15 dana naknaditi tuženicama-protutužiteljima ad 1) Jakovu Babiću i ad 2) Anđelki Udovičić parnični trošak sa zakonskom zateznom kamatom od presuđenja pa do konačne isplate."

III Svaka stranka snosi svoje parnične troškove.

Obrazloženje

Tužitelji-protutuženici pod 1 i pod 2 su dana 22. veljače 2012.god., podnijeli ovom sudu tužbu protiv tuženika-protutužitelja pod 1 i pod 2, i prvotno označenog tuženika pok. Ivan Lončar iz Splita, Gospe od Karmela 13, u kojoj navode da je na nekretnini označenoj kao čest. zem. 465/4, K.O. Kamen, upisan kao suvlasnik za ½ tužitelj –protutuženik pod 1, a za ½ sada pok. Zdravko Lončar, kojeg su temeljem Rješenja o nasljeđivanju br. O-21203/06 naslijedili tužitelj-protutuženik pod 2 i prvotno označeni tuženik pok. Ivan Lončar.

Navode da ih tuženici-protutužitelji uznemiravaju u korištenju njihova vlasništva dijela čest. zem. 1005/4 koji je u vještvu vještaka Ante Duvančića označen slovima A-B-C-D-E-F-G-H, na način da im ometaju parkirati automobil na zemljištu njihova vlasništva.

Tuženici-protutužitelji da navode kako imaju pravo kolnog pristupa i služnosti zemljištem tužitelja-protutuženika označeno ka čest. zem. 465/4 (kat. čest. 1005/4), K.O. Kamen, što ne odgovara istini jer se radi o dijelu zemljišta koji nikada nije predstavljao put. Na predmetno zemljište bacaju grane, korov i razni drugi materijal, te ga na istome spaljuju, čime uznemiravaju tužitelje-protutuženike u njihovim vlasničkim pravima.

Slijedom navedenog, predložili sudu da donese odluku kojom se tuženicama-protutužiteljima nalaže da ih na bilo koji način prestanu uznemiravati u ostvarivanju

njihovih suvlasničkih prava na čest. zem. 465/4 (kat. čest. 1005/4), K.O. Kamen, i to na način da ih ne ometaju u parkiranju automobila na predmetnoj nekretnini, te da ne bacaju korov, grane i drugi otpadni materijal na zemljište tužitelja označeno kao čest. zem. 465/4 (kat. čest. 1005/4), K.O. Kamen, pod prijetnjom ovrhe.

Podneskom od 21. listopada 2015. god., tužitelji-protutuženici su povukli tužbu u odnosu na tuženika pok. Ivan Lončar iz Splitu, Gospe od Karmala 13.

Na raspravnom ročištu dana 13. siječnja 2023. god., tuženici-protutužitelji navode da se protive tužbi u cijelosti kao neosnovanoj, te predlažu istu odbiti uz naknadu parničnog troška. Navode da su još 2010. godine, ustali tužbom protiv tužitelja-protutuženika pred naslovnim sudom u postupku ex. P2-4297/10, radi smetanja posjeda prava služnosti kolnog i pješačkog prelaza upravo preko dijela spornog predmetnog zemljišta označenog kao zk. čest.zem. 465/4 (kat. čest.zem. 1005/4) K.O. Kamen, i preko na tom dijelu zemljišta formiranog puta. U postupku smetanja posjeda koji se danas vodi pod pos.br. Psp-57/2021, dana 25. listopada 2022. godine, doneseno je prvostupanjsko nepravomoćno rješenje kojim je tuženicima-protutužiteljima u ovom postupku, pružena zatražena posjedovna zaštita, a predmet je u rješavanja po žalbi tužitelja-protutuženika. Obzirom da je riječ o prejudicijelnom pitanju, predlažu prekinuti ovaj postupak do pravomoćnog okončanja spomenutog postupka radi smetanja posjeda prava služnosti koji se vodi pred posl.br.ovog suda Psp-57/21.

Tužitelji-protutuženici navode da smetanje posjeda nije prejudicirano pitanje u ovoj parnici jer smetanje posjed nije vezano za vlasništvo i vlasnička prava. navode da tuženici-protutužitelji na predmetnoj nekretnini nemaju služnost puta, niti je predmetna nekretnina u naravi put, radi se o pašnjaku. Navode da iz vlasničkog lista proizlazi da su tužitelji-protutuženici vlasnici predmetnog zemljišta, te da u listu C nema tereta za koja tuženici-protutužitelji tvrde da imaju pravo.

Tuženici-protutužitelji potom ističu da su sva odlučna činjenična utvrđenja koja su od značaja za odluku u ovom postupku jasno utvrđena u postupku ovog suda br. Psp-57/2021, a time između ostalog, i činjenica da je u tom postupku zaista utvrđeno postojanje formiranog puta koji je od zemljišta tužitelja-protutuženika u višem nivou, ograđen ogradnim zidom sa željeznom ogradom prije više desetljeća, a sve to po ranijim vlasnicima od kojih su tužitelji-protutuženici stekli svoju predmetnu nekretninu, pa je faktičko stanje nepromijenjeno praktički 40 godina.

Ukoliko sud ne prekine ovaj postupak, moli se udijeliti im primjereni rok u kojem bi ustali formalnom protutužbom radi utvrđenja stvarnog prava služnosti kolnog i pješačkog prolaza koji u naravi postoji desetljećima, a na teret dijela zemljišta koje je u formalnom vlasništvu tužitelja.

Tužitelji-protutuženici navode da su predmetnu nekretninu kupili od Kovač Mirka, te da u vrijeme kupnje, a niti prije, u naravi na predmetnom zemljištu nije ustanovljena bilo kakva služnost u korist tuženika-protutužitelja ili njihovih nekretnina. Navode da će naknadno dostviti i ugovor o kupoprodaji iz kojeg je jasno razvidno da kod kupnje predmetne nekretnine od strane Tomice i Zdravka Lončara, oca tužitelja-protutuženika pod 1 na predmetnoj nekretnini nije postojao nikakav teret za koji tuženici-protutužitelji tvrde da postoji. U spisu predmeta radi smetanja posjeda postoji

zapisnik od strane policije koji je prethodio smetanju posjeda, u kome tuženici-protutužitelji sami navode da im tužitelj-protutuženik pod 1 oduvijek brani prolaz preko svog zemljišta, pa prijedlog tuženika-protutužitelja da sud dozvoli i zastane s ovim postupkom dok isti ne podnesu protutužbu radi utvrđenja prava služnosti puta na teret nekretnine tužitelja-protutuženika, govori u prilog tome da je njihov zahtjev neosnovan jer se isti ne pozivaju na nikakav pismeni dokument, a prema zakonu o vlasništvu pravo služnosti puta je pravo koje se može steći samo pismenim putem kojim bi vlasnici zemljišta takvo pravo dali trećoj osobi ili u korist toj osobi. Ako se je među strankama vodila parnica za smetanje posjeda 12 godina, a prema iskazima tuženika-protutužitelja i prije pokretanja parnice tužitelj-protutuženik pod 1 nije dozvoljavao da isti prolaze preko njegovog zemljišta niti da ih u tome ometaju, nema osnova za stjecanja prava služnosti dosjelošću.

Tužitelji-protutuženici u podnesku od 09. veljače 2023. god., u odnosu na tvrdnje da je formiran sporni put pred više desetljeća navode da se formiranje čestice, pa tako i puta, provodi se parcelacijskim elaboratom u katastru zemljišta i zemljišnoj knjizi. Parcelacija čest. zem. 465/4 kat. oznake 1005/4 k.o. Kamen na način da je od iste parcelacionim elaboratom formirano više čestica odnosno put nikad nije izvršena ni u katastru ni u zemljišnoj knjizi.

Na tu okolnost dostavljaju preslik katastarske mape, preslik položajnog nacrt (koji se nalazi u zbirci isprava pod poslovnim brojem Z-2894/81 Naslovnog suda), preslik prijavnog lista (koji se nalazi u zbirci isprava pod poslovnim brojem Z-4357/15 Naslovnog suda) i preslik prijavnog lista (koji se nalazi u zbirci isprava pod poslovnim brojem Z 33844/2020 Naslovnog suda).

Iz samog preslika položajnog nacrt U-I-1930/81 od 24. srpnja 1981.g., koji je proveden u zemljišnoj knjizi pod poslovnim brojem Z-2894/81 Naslovnog suda, nedvojbeno proizlazi da su prednici tužitelja Marko Babić, Božo Babić, Šupić Ivan i Jelača Kata izvršili materijalnu diobu među sobom osnovne čest. zem. 465 k.o. Kamen u podčestice 465/1, 2/, 3/, 4/ i 5/ k.o. Kamen, te istu diobu proveli u katastru zemljišta i zemljišnoj knjizi. Tim elaboratom 1981.g. je formirana zasebna čestica puta oznake čest. zem. 465/5 kat. čest. 1005/5 k.o. Kamen.

Dakle, i u katastru i u zemljišnoj knjizi i na terenu put postoji i egzistira jedino na čest. zem. 465/5 kat. čest. 1005/5 k.o. Kamen, kao posebno formiranoj čestici u tu svrhu. Na čest. zem. 465/4 kat. oznake 1005/4 k.o. Kamen nikad nije formiran (u katastru ili zemljišnoj knjizi) niti je egzistirao put.

Da tuženici ne govore istinu proizlazi iz prijavnog lista Klasa: 932-06/14-02/499 od 27. veljače 2015.g. i prijavnog lista Klasa: UP/I-932-06/2020-2/670 od 17. rujna 2020.g., kojim je izvršeno evidentiranje položaja, oblika, načina uporabe i površine čest. zem. 465/3 k.o. Kamen i čest. zem. 465/4 k.o. Kamen, te uplana zgrada na istima. Naprijed navedenim prijavnim listovima nije formiran put jer isti na terenu ne postoji niti je ikad postojao.

Stoga je tvrdnja tuženika da je, preko nekretnine tužitelja označene kao čest. zem. 465/4 k.o. Kamen, došlo do formiranja puta pred više desetljeća bez pravnog osnova, a da tuženici ne govore istinu potvrđuje prethodna katastarska mapa, važeća katastarska mapa i podatci iz zemljišne knjige.

Čest. zem. 465/4 kat. oznake 1005/4 k.o. Kamen je upisana u katastru i zemljišnoj knjizi kao dvorište površine 768m², kuća površine 181m² i pomoćna zgrada površine 22 m², sveukupno 971m². Dakle, nije logično ni životno da put za kojeg tuženici tvrde da je postojao pred četrdeset godina nije prikazan na nijednom od naprijed navedenih dokumenata.

U odnosu na tvrdnje da su prednici tužitelja dozvolili formiranje puta, navode da Sudu dostavljaju ugovor o kupoprodaji od 6. veljače 1982.g. čest. zem. 465/4 kat. čest. 1005/4 k.o. Kamen, između prodavatelja Jelača Kate i kupca Kovač Ilije, Ugovor o darovanju iste nekretnine od 19. veljače 1988.g., između darovatelja Kovač Ilije i daroprimatelja sinova Kovač Mirka i Kovač Mile, Ugovor o kupoprodaji od 29. siječnja 1993.g., između prodavatelja Babić Bože, Kovač Mije i Babić Marka, svi zastupani po Mirku Kovaču sa jedne strane i Lončar Joze te Zdravaka kao kupaca s druge strane.

U nijednom od naprijed navedenih ugovora (pravni slijed stjecanja) se ne navodi da bi postojao teret služnosti puta na čest. zem. 465/4 k.o. Kamen (koja je predmet svih naprijed navedenih ugovora).

Iz vlasničkog lista je jasno razvidno da u korist nekretnina tuženika, a na teret nekretnine tužitelja nije upisana (niti je ikad bila upisana) služnost puta.

U odnosu na tvrdnje tuženika-protutužitelja da bi oni stekli stvarnu služnost kolnog i pješačkog prolaza na nekretnini tužitelja, navode da je iz vlasničkog lista čest. zem. 465/4 k.o. Kamen razvidno da na teret nekretnine tužitelja nije upisana služnost puta. Na teret čest. zem. 465/4 k.o. Kamen nije osnovana služnost temeljem pravnog posla, niti je osnovana sporazumom stranka, niti temeljem odluke suda ili drugog tijela u korist tuženika. Na čest. zem. 465/4 kat. oznake 1005/4 k.o. Kamen nikad nije postojao put.

Navode da Sudu dostavljaju članak iz Crne kronike Slobodne Dalmacije od 9. rujna 2010.g., kojeg je dao Miljenko Babić i u kojem isti navodi: „.....Išao sam na svoju zemlju koju imam već 40 godina, a taj susjed (Jozo Lončar) koji se doselio prije nekih desetak godina i koji uvijek svima radi probleme zbog puta čiji uopće nije vlasnik“ „.....Prema policijskom izvješću, Miljenko Babić bio je priveden zbog remećenja javnog reda i mira. Tvrde da je u vidno alkoholiziranom stanju došao ispred kuće Joze L. i pozivao ga da siđe na fizički obračun. Zadržan je do otrježnjenja....“

Iz naprijed navedenog članka iz Slobodne Dalmacije i policijskog izvješća (koje se nalazi u spisu predmeta pod poslovnim brojem Psp-57/21 Naslovnog suda) jasno je razvidno da se tužitelje-protutuženike uznemirava u njihovom vlasništvu, i to ispred njihove kuće na čest. zem. 465/4, k.o. Kamen.

U spisu pod poslovnim brojem Psp-57/2021 Naslovnog suda iz policijskog izvješća jasno proizlazi da je policija prilikom saslušanja tuženika-protutužitelja i ostalih sudionika smetanja posjeda zaključila da Jozo Lončar donosi odluke o svojoj nekretnini (čest. zem. 465/4 k.o. Kamen), te oduvijek brani bilo kome prolaz preko iste.

Prema odredbi članka 441. ZPP-a raspravljanje o tužbi zbog smetanja posjeda ograničava se samo na raspravljanje i dokazivanje činjenica posljednjeg stanja

posjeda i nastalog smetanja, a isključeno je raspravljanje – o pravu na posjed, o pravnoj osnovi posjeda, poštenju posjeda.

Tuženici-protutužitelji u odnosu na čest. zem. 465/4 /4 kat. čest. 1005/4, k.o. Kamena nemaju posjed, nemaju pravo na posjed, nemaju pravnu osnovu posjeda, nemaju poštenje posjeda jer znaju da je to zemljište u vlasništvu tužitelja-protutuženika i da im oni brane bilo kakvo pačanje u njegovu nekretninu, stoga je osnovan njihov zahtjev kojim traže zaštitu od uznemiravanja od strane tuženika-protutužitelja.

Tužitelji-protutuženici nadalje navode da preciziraju tužbeni zahtjev pa se sudu predložili da donese odluku da su time što su tuženici-protutužitelji na čest. zem. 465/4 k.o. Kamen ometali tužitelje-protutuženike u parkiranju automobila, bacali grane, korov i razni drugi materijal, uznemiravali tužitelje-protutuženike u vršenju njihovih vlasničkih prava na čest. zem. 465/4 k.o. Kamen, pa im se nalaže da sa čest. zem. 465/4 k.o. Kamen uklone grane, korov i razni drugi materijal i prestanu ometati tužitelje-protutuženike u parkiranju automobila, te odmah prestanu s takvim i bilo kakvim drugim uznemiravanjem tužitelja-protutuženika u vršenju njihovih vlasničkih prava na čest. zem. 465/4 k.o. Kamen, kao i da se ubuduće kane takvog i bilo kakvog drugog uznemiravanja tužitelja-protutuženika u vršenju njihovih vlasničkih prava na čest. zem. 465/4 k.o. Kamen, sve u roku od 15 dana i pod prijetnjom ovrhe.

Na raspravnom ročištu dana 23. veljače 2023. god., tuženici-protutužitelji navode da je riječ o bitnoj preinaci tužbe, a da su utvrđenja parničnog posjeda radi smetanja posjeda suštinski rasprava o jačem pravu na posjed koji nedvojbeno pripada tuženicima-protutužiteljima. Navode da je pravni prednik tužitelja-protutuženika sam izgradio betonski zid sa ogradom kojim je "ušao" u svoje predmetno zemljište i vidno ga odvojio, svojom voljom, i zahvaljujući dogovorima koji su tome prethodili, takvo stanje traje desetljećima, a put u naravi nedvojbeno postoji.

Tužitelji-protutuženici potom navode da se ovdje ne radi o preinaci tužbenog zahtjeva nego uređenju tužbenog zahtjeva i specifikaciji istog. Iz priložene dokumentacije uz podnesak od 09. veljače 2023., jasno je razvidno da na mjestu na kojem tvrde tuženici da je formiran put, takav put nije ucrtan ni u katastarskim mapama, a u naravi predstavlja poljoprivredno privatno zemljište. Što se tiče posjeda, o tome su se očitovali u podnesku, s tim da ističu kako tuženici-protutužitelji u ovoj parnici, a tužitelji-protutuženici u parnici smetanja posjeda, traže od Joze Lončara, tužitelja-protutuženika pod 1 u ovoj parnici, da na dijelu svoje čest.zem. 465/4 K.O. Kamen ne parkira automobil. Dakle, tužitelj-protutuženik se nalazi u posjedu cijele čest. zem 465/4 K.O. Kamen i koristi je na način kako to njemu najbolje odgovara. Ogradni zid za parcelu koji parcelu dijeli na dva dijela nije vlasnička granica, već je napravljen zbog visinske razlike same nekretnine koja se nalazi u dva nivoa.

U podnesku od 15. ožujka 2023. god., tuženici-protutužitelji navode da je neosnovan navod tužitelja kako predmetna nekretnina formalnog vlasništva tužitelja i označena kao zk.čest.zem. 465/4 (kat.čest.zem. 1005/4) K.O. Kamen navodno ne predstavlja put. Neosnovanost takvog navoda tužitelja nedvojbeno potvrđuju sva utvrđenja parničnog postupka radi smetanja posjeda koji se vodi pred tim sudom pod posl. br. Psp-57/2021 (ex P2 4297/10) u kojem je (ponovno) doneseno prvostupanjsko rješenje u korist tuženika-protutužitelja ovog postupka.

U tom postupku su već uz tužbu podnesenu 2010.g., tužitelji (ovdje tuženici-protutužitelji) podnijeli Skicu identifikacije "U Splitu, kolovoz 2010.g." izrađenu po geodetskom servisu GEO SERVIS Split, a iz koje je jasno razvidan izgled i položaj predmetnog puta u prostoru. Priložili su i 2 fotografije iz vremena pred tužbu podnesenu 25.08.2010.g., na kojima je to potpuno razvidno.

Očividom u tom postupku od 02.11.2011.g., zatečen je na licu mjesta predmetni put i identificiran po sudu i sudskom vještaku, a identično proizlazi i iz Vještva "Split, 10.siječnja 2012.", izrađenog u tadašnjem postupku P2-4297/10 po imenovanom sudskom vještaku za geodeziju Ante Duvančiću, uključujući i nedvojbene fotografije lica mjesta, time da su fotografije snimane u nepovoljnijim uvjetima izraslosti/obraslosti bilja (mjesec studeni) od onih priloženih tužbi (mjesec kolovoz).

Sudski vještak izrijekom konstatira kako je dio predmetnog puta koji je u vlasništvu tužitelja ovog spora u naravi dio "kolnog zemljanog puta na kojem je parkiran sporni kamion, ne predstavlja dio okućnice ili dvorišta tuženika, jer je taj dio odvojen od preostalog dijela kat.čest.zem.1005/4 od posjeda tuženika betonskim zidom visine cca 0,80 m sa žičanom ogradom."

Svi daljnji navodi tužitelja o tome je li predmetni put formalno ucrtan u katastarske mape i čije je formalno vlasništvo dio tog desetljetno formiranog i korištenog kolnog i pješačkog puta, irelevantni su za ostvarena prava tuženika-protutužitelja stečena posjedom služnosti, te desetljetnim prolazom i provozom predmetnim putem.

Osim što je predmetni dio naprijed opisanog kolnog i pješačkog zemljanog puta u formalnom vlasništvu tužitelja, vidno ograđen od preostalog dijela zemljišta (dvorišta) tužitelja i baš betonskim zidom visine 0,80 cm sa žičanom ogradom, napomenuti je da je taj zid izgrađen upravo radi formiranja predmetnog puta i odvajanja od zemljišta tužitelja, sve to znatno prije nego su tužitelji 1993.g. kupili svoje predmetno zemljište.

Naime, u svom iskazu u postupku Psp-57/2021 saslušani svjedok Viktor Jelača naveo je da su njegovi roditelji bili vlasnici predmetnog zemljišta kojeg su najprije prodali Iliji Kovaču, isti ga darovao sinu Miru (Mirku), a taj kasnije tužiteljima. Međutim, svjedok navodi da su dio zemljišta prethodno prodali Vladi Šupiću koji je s njegovim roditeljima dogovorio da bude formiran sporni put, da je Vlado Šupić njegovim roditeljima platio dio zemljišta za taj put, te napravio predmetni zid i formirao sporni put, a sve to još 1982. ili 1983.g. Nadalje, da je Kovač Ilija, kupac sadašnjeg zemljišta tužitelja-protutuženika kupio to zemljište u sadašnjem stanju, dakle, ograđeno prethodno izgrađenim zidom kojim je od zemljišta tužitelja odvojen sporni put, a predmetni zid je taj svjedok i identificirao na fotografiji br.12 iz vještva sudskog vještaka za geodeziju Ante Duvančića.

Iskaz svjedoka Viktora Jelače u svemu je potvrdio svjedok Ivan Šupić, te (u trenutku davanja iskaza) naveo da sporni put u današnjem izgledu postoji "više od 30 godina".

Dakle, iz utvrđenja predmetnog sudskog postupka radi smetanja posjeda koji se vodi pod Psp 57/2021 (ex P2-4927/10) nedvojbeno proizlazi da su izvorni pravni prednici tužitelja-protutuženika još 1982. ili 1983.g., dozvolili i izvršili ograđivanje i

odvajanje od današnjeg zemljišta tužitelja-protutuženika, spornog dijela tog zemljišta, i baš upravo radi formiranja spornog puta, da im je sporni dio zemljišta i plaćen, a sporni put i formiran u današnjem izgledu i opsegu.

Kasniji stjecatelji zemljišta tužitelja-protutuženika, najprije Ilija Kovač, pa njegovi sinovi Miro i Mijo Kovač, te tužitelji-protutuženici 1993.g., stjecali su današnje zemljište tužitelja (kuća i dvor) koje je i u danas u nespornom posjedu tužitelja-protutuženika, time da su i mogli stjecati samo ono što im je stvarno prodano i bilo ograđeno, kako je to i danas, a sve bez ranije izdvojenog spornog dijela zk.čest.zem. 465/4 (kat.čest.zem. 1005/4) K.O. Kamen koje je sastavni dio predmetnog kolnog puta.

Štoviše, iz Kupoprodajnog ugovora od 28.veljače 1983.g., o kupnji neposredno susjednog zemljišta označenog kao zk.čest.zem. 465/3 K.O. Kamen, a sklopljenog između Šupić Ivana, kao prodavatelja i kupaca Stanić Stjepana i Stanić Ivana, razvidno je (članak IV.) da se predmetno "zemljište nalazi između zemljišta Babić Bože i Jelača Katice, te da uz istočnu granicu kupljenog zemljišta prolazi put, što povezuje kupljeno zemljište s glavnim putem, koji je širine 3 m, te čija se površina ne uračunava u površinu kupljenog zemljišta."

Ista ugovorna odredba ponovljena je i u Kupoprodajnom ugovoru od 03.siječnja 1995.g. o kupnji istog neposredno susjednog zemljišta označenog kao zk.čest.zem. 465/3 K.O.Kamen, a sklopljenog između Stanić Stjepana i Stanić Ivana, kao prodavatelja i tužitelja-protutuženika ad 1) i njegovog oca Zdravka Lončara pok. Joze.

Iz predmetnih ugovora jasno proizlazi postojanje spornog puta još 1983.g, kao i činjenica da je to tužiteljima-protutuženicima itekako dobro bilo poznato.

Budući iz rezultata navedenog sudskog postupka jasno proizlazi kako tuženici-protutužitelji predmetni put koriste od 1983.g., za prolaz i provoz do svojih nekretnina, istaknuli su protutužbeni zahtjev, te predložili sudu da donese odluku kojom se utvrđuje da je na teret nekretnine tužitelja-protutuženika označene kao zk.čest.zem. 465/4 (kat.čest.zem. 1005/4) K.O.Kamen (poslužno dobro) i baš krajnjeg sjeveroistočnog dijela koji je u Grafičkom prikazu "Split, 10.siječnja 2012." stalnog sudskog vještaka za geodeziju Ante Duvančića, dipl.ing.geodezije, koji Grafički prilaz čini sastavni dio ove presude, označen dužinama između točaka A-B-C-D-E-F-G-H-A, a u korist nekretnina tuženika-protutužitelja ad 1) Jakova Babića označenog kao zk.čest.zem. 454/2 i 454/3 (kat.čest.zem. 1011) K.O.Kamen, te nekretnine tužene ad 3) Anđelke Udovičić označene kao kat.čest.zem 1015/1 K.O.Kamen (povlasna dobra), stečeno pravo služnosti pješačkog i kolnog puta širine 3,00 m, pa su tuženici-protutužitelji temeljem ove presude i u roku od 15 dana, ovlašteni ishoditi upis predmetnih prava stvarne služnosti u zemljišnoj knjizi nadležnog suda.

Tužitelji-protutuženici u podnesku od 22. ožujka 2023. god., navode da se prije upuštanja u raspravljanje o glavnoj stvari, a sukladno odredbama članka 189. Zakona o parničnom postupku, ističu da se protive postavljanju protutužbe koju su tuženici postavili u svom podnesku od 15. ožujka 2023.g., jer je ista postavljena nakon zaključenja prethodnog postupka i bez suglasnosti tužitelja, pa predlažu da se protutužba odbaci, a podredno da sud razdvoji predmet po protutužbi radi vođenja istog pod drugim brojem.

Također se protive izvođenju svih dokaza koji su dostavljeni tek uz podnesak od 15. ožujka 2023.g., jer su isti dostavljeni nakon zaključenja prethodnog postupka i bez suglasnosti tužitelja-protutuženika. Isključiva namjera tuženika-protutužitelja je odugovlačenje ovog postupka.

Opreza radi, protive se protutužbi i protutužbenom zahtjevu u cijelosti te predlažu da isti bude odbijen uz osudu tuženika na snasjanje troškova postupka te ističu;

- prigovor nerazumljivosti i nepotpunosti tužbe kao podneska, u činjeničnom i pravnom aspektu (*exceptio legis*), jer ista ne sadrži sve bitne sastojke propisane odredbom članka 106. ZPP-a.

- prigovor utvrđenja identiteta tužitelja i tuženika (*exceptio identificationis*) jer su prikazani podatci nepotpuni i nedovoljno označavaju imenovane kao fizičke osobe i stranke u ovom postupku, a dijelom su i netočni i nedostatni prema članku 106. ZPP-a.

- prigovor aktivne građanskopravne legitimacije (*legitimatio ad causam*), jer tuženici-protutužitelji nisu ovlaštenici pravnog odnosa prema navodima iz protutužbe.

- prigovor pasivne građanskopravne legitimacije (*legitimatio ad causam*), jer tužitelji-protutuženici nisu dužnici iz pravnog odnosa opisanog u protutužbi.

U odnosu na navode tuženika-protutužitelja da čest. zem. 465/4 kat. oznake 1005/4 k.o. Kamen predstavlja put, ističu da su takvi navodi neosnovani u cijelosti, te se pozivaju na navode iz svog podneska predanog Naslovu 9. veljače 2023.g.

U odnosu na navode tuženika-protutužitelja da je put na čest. zem. 465/4 k.o. Kamen formiran znatno prije nego su tužitelji kupili predmetno zemljište, te se pozivaju na ugovor o kupoprodaji iz 1982.g. i 1983.g., te na ugovor od 3. siječnja 1995.g., ističu da su takvi navodi neosnovani u cijelosti.

Naglašavaju da tuženici-protutužitelji uz podnesak od 15. ožujka 2023.g., nisu dostavili ugovor iz 1982.g., pa se na isti ne mogu očitovati, te pridržavaju pravo očitovanja. Predmet kupoprodajnih ugovora iz 1983.g. i 1995.g., je čest. zem. 465/3 k.o. Kamen, a ne čest. zem. 465/4, kat. oznake 1005/4 k.o. Kamen, a ugovorne stranke tih ugovora nisu tuženici-protutužitelji.

Tuženici-protutužitelji sami u svom podnesku od 15. ožujka 2023.g., potvrđuju da se put ne nalazi na čest. zem. 465/4 k.o. Kamen, već istočno od čest. zem. 465/3 k.o. Kamen. Nekretnina koja je položena istočno od čest. zem. 465/3 k.o. Kamen je put označen kao čest. zem. 465/5 k.o. Kamen, a ne nekretnina tužitelja označena kao čest. zem. 465/4 k.o. Kamen. S druge pak strane tuženici-protutužitelji uopće nisu ugovorne strane ugovora na koje se pozivaju, pa nije uopće jasno iz kojeg pravnog osnova tvrde da imaju pravo služnosti.

Tuženici-protutužitelji se ne mogu pozivati ni na pravni osnov stjecanja dosjelošću jer nemaju kakvoću koja se za dosjeloost traži-savjesnost ili bar pošten posjed (tuženici-protutužitelji nemaju nijedno) kao ni vrijeme potrebno za stjecanje služnosti dosjelošću. Pretpostavke za stjecanje služnosti dosjelošću moraju biti ispunjene u vrijeme podnošenja tužbe, sve i da su tuženici-protutužitelji bili u posjedu-a nisu. Pozivanje tuženika na postupak smetanja posjeda, koji se vodi pod poslovnim

brojem Psp-57/2021 Naslovnog suda, govori u prilog činjenici da tuženici-protutužitelji nemaju ni posjed ni savjesnost.

Podneskom od 11. svibnja 2023. god., tuženici-protutužitelji su izvijestili sud da je u međuvremenu II.st. rješenjem odbijena žalba tuženika (ovdje tužitelja-protutuženika), te je postalo pravomoćno Rješenje tog suda Psp-57/2021, a predmet postao dostupan, pa su predložili pribaviti i pregledati cijeli spis ovog suda Psp-57/2021. Ponovno naglašavaju da su odlučna utvrđenja tog pravomoćno okončanog sudskog postupka od osobitog su značaja za ovaj sudski postupak i za donošenje odluke, kako o podnesenoj tužbi, tako i o podnesenoj protutužbi.

Tužitelji-protutuženici u podnesku od 01. lipnja 2023. god., navode kako bi se iako tuženici-protutužitelji u podnesku od 15. ožujka 2023.g., ne navode izričito osnovu stjecanja stvarne služnosti na teret čest. zem. 465/4 k.o. Kamen, iz samih navoda dalo zaključiti da svoje pravo temelje na Kupoprodajnom ugovoru od 28. veljače 1983.g između prodavatelja Šupić Ivana i kupaca Stanić Stjepana i Stanić Ivana.

Tuženici-protutužitelji nisu ugovorne stranke Kupoprodajnog ugovora od 28. veljače 1983.g., pa stavljaju prigovor zastare, prigovor aktivne građanskopravne legitimacije (legitimatio ad causam) - jer tuženici-protutužitelji nisu ovlaštenici pravnog odnosa prema navodima iz protutužbe i prigovor pasivne građanskopravne legitimacije (legitimatio ad causam) - jer tužitelji-protutuženici nisu dužnici iz pravnog odnosa opisanog u tužbi.

U trenutku kad su tužitelji-protutuženici kupili nekretninu, na kojoj tuženici-protutužitelji tvrde da imaju pravo služnosti, na istoj nije bilo upisano, a ni ugovoreno pravo služnosti u korist tuženika-protutužitelja (niti u korist njihovih nekretnina), pa ne mogu sada u ovom postupku tražiti da se služnost upiše na nekretnini tužitelja-protutuženika na temelju Kupoprodajnog ugovora od 28. veljače 1983.g.

Člankom 219. stavak 1. i 4. ZV-a je propisano da se na temelju valjanog pravnog posla kojemu je cilj stjecanje služnosti osnivaju prava služnosti izvođenjem iz vlasništva poslužne stvari, odnosno iz pripadanja prava koje je poslužna stvar, a pravni posao kojemu je cilj osnutak služnosti, osim što mora zadovoljiti opće pretpostavke za valjanost, treba biti i u pisanom obliku ako je poslužna stvar nekretnina.

Nadalje, člankom 220. stavak 1. ZV-a je propisano da se pravo služnosti na nekretninama osniva uknjižbom tog prava u zemljišnoj knjizi kao tereta na poslužnoj nekretnini, osim ako zakon omogućuje da se služnost osnuje drugačije.

Predmet Kupoprodajnog ugovora od 28. veljače 1983.g.(kao i Kupoprodajnog ugovora od 3. siječnja 1995.g.) nije čest. zem. 465/4 k.o. Kamen na kojoj tuženici protutužbom traže utvrđenje tereta služnosti, već čest. zem. 465/3 k.o. Kamen.

Članak 4. Kupoprodajnog ugovora od 28. veljače 1983.g. i Kupoprodajnog ugovora od 3. siječnja 1995.g. glasi: „Ugovorne stranke su složne da se kupljeno zemljište (čest. zem. 465/3 k.o. Kamen) nalazi između zemljišta Babić Bože (čest. zem. 465/2 k.o. Kamen) i zemljišta Jelača Katice (čest. zem. 465/4 k.o. Kamen) te da uz istočnu granicu kupljenog zemljišta prolazi put što povezuje kupljeno zemljište s

glavnim putem, koji je širine najmanje 3 m, te čija se površina ne uračunava u površinu kupljenog zemljišta“.

Pogrešno tvrde tuženici-protutužitelji da je na teret čest. zem. 465/3 k.o. Kamen Kupoprodajnim ugovorom od 28. veljače 1983.g. (kao i Kupoprodajnim ugovorom od 3. siječnja 1995.g.) ugovorena služnost, jer iz naprijed citirane ugovorne odredbe proizlazi da kupci kao stjecatelji čest. zem. 465/3 k.o. Kamen dobivaju uz istočnu granicu put u širini 3m do glavnog puta, koji put se ne uračunava u površinu kupljenog zemljišta (čest. zem. 465/3 k.o. Kamen).

Put koji se nalazi s istočne strane čest. zem. 465/3 k.o. Kamen (i koji je naveden u Kupoprodajnom ugovoru od 28. veljače 1983.g. i Kupoprodajnom ugovoru od 3. siječnja 1995.g.) nosi sudsku oznaku čest. zem. 465/5 k.o. Kamen i ne predstavlja predmet spora.

Predmet ovog spora nije čest. zem. 465/3 k.o. Kamen koja nekretnina je predmet Kupoprodajnog ugovora od 28. veljače 1983.g. (kao i Kupoprodajnog ugovora od 3. siječnja 1995.g.), već dio čest. zem. 465/4 k.o. Kamen.

Tužitelj-protutuženik pod 1 i njegov sad pok. otac Zdravko Lončar su pored čest. zem. 465/3 k.o. Kamen površine 480 m², 29. siječnja 1993.g. kupili čest. zem. 465/4 k.o. Kamen površine 480 m² Ugovorom o prodaji od 29. siječnja 1993.g. Prodavatelji iz Ugovora o prodaji od 29. siječnja 1993.g., u članku 6. navode da jamče da su oni isključivi vlasnici predmeta kupoprodaje.

Kovač Ilija (otac Mirka i Mije Kovača) je čest. zem. 465/4 k.o. Kamen kupio Ugovorom o prodaji od 6. veljače 1982.g. od Jelača Kate - bez ikakvog tereta. U članku 3. Ugovora o prodaji od 6. veljače 1982.g., Jelača Kate izjavljuje da jamči da je prodana nekretnina (čest. zem. 465/4 k.o. Kamen) bez tereta i da jamči kupcu svaku štetu koja bi mu mogla nastati radi toga što bi bilo koje pravo teretilo kupljenu nekretninu.

Dakle, nije točna ni istinita tvrdnja tuženika-protutužitelja da bi Jelača Kata prodala predniku tužitelja-protutuženika pod 1 i njemu čest. zem. 465/4 k.o. Kamen sa teretom stvarne služnosti, niti su tuženici-protutužitelji takvu tvrdnju dokazali ikakvim ispravama dostavljenim u ovaj spis.

Osim toga, dalo bi se zaključiti da svoje pravo tuženici-protutužitelji temelje i na na dosjelošti.

Rješenje naslovnog suda Psp-57/2021 od 25. listopada 2022.g. i GŽ-706/2023 od 18. travnja 2023.g., Županijskog suda u Osijeku, potvrđuju da se tužitelj-protutuženik pod 1) protivio korištenju bilo kojeg dijela čest. zem. 465/4 k.o. Kamen, pa sukladno odredbi čl. 229 st. 1 Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima tuženici-protutužitelji nisu mogli steći stvarnu služnost jer bilo kakvo protivljenje, pa i verbalno, u ostvarivanju služnosti je dovoljno da vlasnik povlasnog dobra ne može steći stvarnu služnost dosjelošću.

Sudska praksa je zauzela stav: Stjecanje prava stvarne služnosti dosjelošću; 8.11.2018. Županijski sudovi u RH „Prvostupanjski sud je prilikom presuđenja o tužbenom zahtjevu tužitelja pogrešno primijenio materijalno pravo. Budući da je

utvrđeno da su se prednici tužitelja protivili korištenju puta, sukladno gore citiranoj odredbi čl. 54. st. 1. ZOVO-a Republika Hrvatska nije mogla steći stvarnu služnost jer je i verbalno protivljenje ostvarivanju služnosti dovoljno da vlasnik povlasnog dobra ne može steći stvarnu služnost dosjelošću.“

Na temelju čl. 227.st.1. ZV, pravo služnosti koje je na teret neke nekretnine osnovano odlukom suda ili druge vlasti, ali nije upisano u zemljišne knjige, ne može se suprotstaviti pravu onoga koji je u postupajući s povjerenjem u zemljišne knjige u dobroj vjeri upisao svoje pravo na nekretnini dok još nije bilo upisano pravo služnosti koje je osnovano odlukom suda ili druge vlasti.

Nelogičnost tvrdnji tuženika proizlazi i iz činjenice da nekretnine u čiju se korist služnost traži nisu susjedne nekretnine.

Nekretnine koje sada predstavljaju vlasništvo tužitelja-protutuženika i nekretnine koje su vlasništvo tuženika-protutužitelja bile su u režimu društvenog vlasništva, pa se za rok dosjlosti sporne služnosti ne može računati posjedovanje do 8. listopada 1991.g. (kao dana stupanja na snagu Zakona o preuzimanju Zakona o osnovnim vlasničko pravnim odnosima (NN53/92) kojim je ukinuta odredba članka 55. Zakona o osnovnim vlasničko pravnim odnosima, a koja odredba je isključivala mogućnost stjecanja stvarne služnosti na nekretnini u društvenom vlasništvu, pa se rok dosjlosti računa samo od 8. listopada 1991.g.)

Također se naglašava da u vrijeme dok je nekretnina tužitelja bila u društvenom vlasništvu služnost na građevinskom zemljištu se mogla steći samo na temelju odluke nadležnog upravnog tijela u smislu članka 75. stavak 4., tada važećeg Zakona o građevinskom zemljištu.

Prema odredbi članka 229. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, za stjecanje prava služnosti dosjelošću potrebno je da se ta služnost izvršavala kroz 20 godina, a vlasnik poslužne nekretnine se tome nije protivio.

Za stjecanje prava služnosti dosjelošću, osim uvjeta da se služnost izvršava kroz zakonom propisano vrijeme, potrebno je da je ispunjena i pretpostavka u pogledu kakvoće posjeda. Posjed mora biti zakonit, pošten i istinit. Na poštenje posjeda svakako utječe i činjenica da se vlasnik poslužne nekretnine protivio izvršenju prava služnosti, što potvrđuje i pravna praksa koja kaže da je i verbalno protivljenje ostvarivanju služnosti dovoljno da vlasnik povlasnog dobra ne može steći stvarnu služnost dosjelošću.

Tuženici-protutužitelji nemaju ni vrijeme ni kakvoću posjeda koju zakon traži za stjecanje služnosti dosjelošću. Pozivanje tuženika na postupak smetanja posjeda, koji se vodio pod poslovnim brojem Psp-57/2021 Naslovnog suda i koji je započet 25. kolovoza 2010.g., govori u prilog činjenici da tuženici-protutužitelji nemaju ni vrijeme ni posjed ni savjesnost potrebnu za dosjlost.

Tužitelji-protutuženici traže da Naslovni sud naloži vještaku da nakon izvršenog očevida na licu mjesta u svom vještvu:

a) grafički prikaže put na koji se pozivaju tuženici-protutužitelji i koji je opisan u članku 4. Kupoprodajnog ugovora od 28. veljače 1983.g., te u članku 4. Kupoprodajnog

ugovora od 3. siječnja 1995.g., s obzirom da je predmet kupoprodaje tadašnja zk. čest. zem. 465/3 k.o. Kamen u odnosu na današnje stanje suda i katastra,

b) usporedi grafički prikaz puta po Kupoprodajnom ugovoru od 28. veljače 1983.g., i po Kupoprodajnom ugovoru od 3. siječnja 1995.g., s grafičkim prikazom od 10. siječnja 2012.g., sudskog vještaka Ante Duvančića označen slovima A-B-C-D-E-F-G-H-A i da se izjasni da li se grafički prikaz Ante Duvančića podudara s grafički prikazanim putem koji je opisan u članku Kupoprodajnog ugovora od 28. veljače 1983.g. i u članku 4. Kupoprodajnog ugovora od 3. siječnja 1995.g.,

c) prikaže fošu koja se nalazi istočno od čest. zem. 465/5 k.o. Kamen prema upisu na katastarskoj mapi.

Na očevidu dana 22. rujna 2023. god., utvrđeno je da je sporni put u naravi ravni travnati teren bez vidljivih tragova prolaska vozilima. Sporni put je s obje strane ograđen betonskim zidovima, sa jugoistočne strane zidom visine cca. 80 cm sa žičanom ogradom, a sa suprotne strane betonskim zidom visine cca. 30 cm.

Stalni sudski vještak za geodeziju Mihael Darko Burazin dipl. ing. geodezije u vještvu od 02. travnja 2024. god., navodi da je dana 22.09.2023., izašao u svojstvu stalnog sudskog vještaka na očevid na č.zem. 1005/4,1004,1011,1012,10101 1015/4 K.O. KAMEN, temeljem Rješenja Općinskog suda u Splitu u prisutnosti suda i odvjetnika stranaka.

Izvršio je geodetsko snimanje dronom za potrebe izrade skice vještva, te uvid u službeni katastarsku mapu i arhivu PUK-a Split.

Navodi da predmet spora predstavlja zemljani put koji je vidljiv na terenu i koji se proteže od č.zem. 1848 ,sudske oznake 464/1, K.O. KAMEN do č.zem. 1015/4 K.O. KAMEN, katastarske oznake (katastarska čestica nije usklađena sa sudskom mapom) i prolazi preko č.zem. 1005/4 K.O. KAMEN, sudske oznake 465/4 preko č.zem. 1004 (kat oznake) preko č.zem. 1011 (kat.oznake), i preko č.zem. 1012 (kat. oznake) i preko č.zem. 1010 (kat.oznake).

Na predmetnoj skici vještva sporni put je označen cijan bojom i sastoji se od sljedećih dijelova

-LIK A1-V-Z-A1 je dio katastarske čestice 1012 K.O. KAMEN i ima površinu P-9 m2 (čestica nije usklađena sa sudskom mapom)

-LIK A1-V-Z-S-T-U-B1-A1 je dio katastarske čestice 1010 K.O. KAMEN i ima površinu P-48m2 (čestica nije usklađena sa sudskom mapom)

-LIK S-P-O-N-R-T-S je dio katastarske čestice 1011 K.O. KAMEN i ima površinu P-74m2 (čestica nije usklađena sa sudskom mapom)

-LIK O-N-M-L-A-B-C-H-I-J-K-O je dio katastarske čestice 1004 K.O. KAMEN i ima površinu P-111 m2 (čestica nije usklađena sa sudskom mapom)

-LIK A-B-C-D-E-F-G-A je dio katastarske čestice 1005/4 K.O. KAMEN i ima površinu P=21m2 (čestica ima sudsku oznaku 465/4 K.O. KAMEN)

Tužitelji-protutuženici u podnesku od 22. svibnja 2024. god., navode da je raspravnim rješenjem s očevida na licu mjesta od 22. rujna 2023.g., sud vještaku dao nalog da se između ostalog očituje na pitanja koja su postavili u svom podnesku od 1. lipnja 2023.g. (strana 147 spisa), a koja pitanja glase da :

a) grafički prikaže put na koji se pozivaju tuženici i koji je opisan u članku 4. Kupoprodajnog ugovora od 28. veljače 1983.g. te u članku 4. Kupoprodajnog ugovora od 3. siječnja 1995.g., s obzirom da je predmet kupoprodaje tadašnja zk. čest. zem. 465/3 k.o. Kamen u odnosu na današnje stanje suda i katastra,

b) usporedi grafički prikaz puta po Kupoprodajnom ugovoru od 28. veljače 1983.g. i po Kupoprodajnom ugovoru od 3. siječnja 1995.g. s grafičkim prikazom od 10. siječnja 2012.g. sudskog vještaka Ante Duvančića označen slovima A-B-C-D-E-F-G-H-A i da se izjasni da li se grafički prikaz Ante Duvančića podudara s grafički prikazanim putem koji je opisan u članku Kupoprodajnog ugovora od 28. veljače 1983.g. i u članku 4. Kupoprodajnog ugovora od 3. siječnja 1995.g.,

c) prikaže fošu koja se nalazi istočno od čest. zem. 465/5 k.o. Kamen prema upisu na katastarskoj mapi.“

Vještak se u svom vještvu od 8. svibnja 2024.g., na ova pitanja nije izjasnio, pa predlažu da Naslov naloži vještaku da svoje vještvo prije svega dopuni u tom pogledu, a da bi se mogli na isto očitovati.

Na raspravnom ročištu dana 14. lipnja 2024. god., tužitelji-protutuženici navode da je u vještvu kao katastarska granica navedena plava boja katastarskih granica što nije točno, pa predlažu da se i u tom pogledu vještak izjasni i ispravi oznaku jer katastarske granice u katastarskoj mapi su one koje su u vještvu označene žutom bojom a ne plavom.

Nakon što je pozvan preuzeti spis predmeta u svrhu izrade dopune vještva, stalni sudski vještak Mihael Darko Burazin dipl. ing. geodezije je izvijestio sud da zbog bolesti više ne obavlja poslove sudskog vještaka.

Na očevidu dana 27. ožujka 2026. god., u prisustvu stalnog sudskog vještaka Luka Vrdoljak dipl. ing. geodezije, utvrđeno je da je stanje na terenu neizmijenjeno u odnosu na stanje kakvo je utvrđeno na prethodno održanom očevidu dana 22. rujna 2023. godine.

Tuženik-protutužitelj pod 1 je pokazao sudu nekretnine u vlasništvu tuženika-protutužitelja označene kao čest. zem. 454/2 i 454/3, K.O. Kamen, a do kojih nekretnina se dolazi spornim putem. Navodi da je sporni put jedini put kojim je moguće doći do ovih nekretnina u vlasništvu tuženika-protutužitelja.

Utvrđeno je da je sporni put u krajnjem dijelu u naravi pješačka staza duljine cca. 100 m i završava kod kuće Anđelka Udovičića.

Pun. tužitelja-protutuženika je pokazao i pješačku stazu na koju izlazi sporna pješačka staza, koja prolazi pored kuće Anđelka Udovičić, a za koji navodi da je i tim putem moguć pristup na nekretnine tuženika-protutužitelja.

Pun. tužitelja-protutuženika je pokazao i put koji se navodi u priloženim Ugovorima iz 1983. i 1995. god., a koji je u naravi zapadni dio spornog puta i vodi od

pristupne ceste do kuće tužitelja –protutuženika pod 1 na adresi Put Barina 11. Navodi da sporni put u daljnjem dijelu koji je maločas pregledan nije bio predmet ovih Ugovora iz 1983. i 1995. godine. Ističe da na kat. čest. 1004 na dijelu koji je omeđen zidom visine cca. 30 cm, ne postoji pristupna kapija za ulaz pješice ili vozilom, te traži da se to utvrdi od strane suda ili vještaka.

Stalni sudski vještak Luka Vrdoljak dipl. ing. geodezije u vještvu od 20. travnja 2026. god., navodi da su prilikom terenskog očevida u predmetu P-4146/2022, radi zabrane uznemiravanja i utvrđenja na nekretninama označenim kao k.č. 1005/4(zemljišno-knjižni broj čestice 465/4) K.O.KAMEN i ostale, predmetne čestice identificirane u naselju Kamen, Grad Split, kod kuće anagrafske oznake Put Barina 11.

U prvom dijelu nalaza je odgovoreno na pitanja iz naloga suda, a u drugom dijelu naloga je odgovoreno na postavljena pitanja vještaku sadržana u podnesku tužitelja-protutuženika pod 1 i pod 2 od 01. lipnja 2023. godine (str. 147 spisa) i 22.svibnja 2024. godine (str. 166 spisa), kao i na iznesene prigovore tužitelja-protutuženika pod 1 i pod 2 u odnosu na prethodno sačinjeno vještvo stalnog sudskog vještaka za geodeziju Mihael Darko Burazin dipl. ing. geod. od 02. travnja 2024. god.(str. 159-162)

Sve predmetne nekretnine, lokacija spornog betonskog zida, kao i pokazani put prikazani su na skici mjesta očevida. Cijeli pokazani put označen je žutom bojom i točkama A-B-C-D-E-F-G-H-I-J-K-A i površine je 224 m². Dio puta u uz sporni betonski zid i baš krajnjeg sjeveroistočnog dijela koji je u priloženom Grafičkom prikazu "Split, 10.siječnja 2012." stalnog sudskog vještaka za geodeziju Ante Duvančića, dipl. ing. geodezije, označen dužinama između točaka A-B-C-D-E-F-G-H-A (str. 89 spisa), a koji se nalazi na k.č.1005/4 (zk.č.465/4) K.O.KAMEN, označen je žutom bojom i točkama G-E-F-G i ima površinu 25 m².

Iz skice mjesta očevida je jasno vidljivo preko kojih čestica prolazi i do kojih dolazi sporni put. On se nalazi na k.č.1005/4, k.č.1004, k.č.1011, k.č.1010 (zk.č.465/4, , zk.č.453/1, zk.č.453/2, zk.č.466/1). Nakon pokazanog spornog puta na terenu je pokazan i uski pješački put kojim se od kraja spornog puta označenog točkama A-K na očevidu došlo do k.č.1007/4 (zk.č.466/5). Taj uski pješački put prikazan je isprekidanom crvenom linijom i točkama L-M-N, a prelazi preko k.č.1015/4 (dio zk.č.453/2), k.č.1015/2 (zk.č.471/2), k.č.1016 (dio zk.č.466/1), k.č.1009(dio zk.č.466/1). Ni jedan drugi put nije pokazan na terenu. Sve iskazano u ovom nalazu je dokumentirano fotografijama.

Vještak nadalje navodi da se treba očitovati: „ u odnosu na prijedloge, odnosno postavljena pitanja vještaku sadržana u podnesku tužitelja-protutuženika pod 1 i pod 2 od 01. lipnja 2023. godine (str. 147 spisa) i 22.svibnja 2024. godine (str. 166 spisa),“, a ona glase:

a) grafički prikaže put na koji se pozivaju tuženici i koji je opisan u članku 4. Kupoprodajnog ugovora od 28. veljače 1983.g., te u članku 4. Kupoprodajnog ugovora od 3. siječnja 1995.g., s obzirom da je predmet kupoprodaje tadašnja zk. čest. zem. 465/3 k.o. Kamen u odnosu na današnje stanje suda i katastra,

b) usporedi grafički prikaz puta po Kupoprodajnom ugovoru od 28. veljače 1983.g. i po Kupoprodajnom ugovoru od 3. siječnja 1995.g. s grafičkim prikazom od 10. siječnja 2012.g. sudskog vještaka Ante Duvančića označen slovima A-B-C-D-E-F-

G-H-A i da se izjasni da li se grafički prikaz Ante Duvančića podudara s grafički prikazanim putem koji je opisan u članku Kupoprodajnog ugovora od 28. veljače 1983.g. i u članku 4. Kupoprodajnog ugovora od 3. siječnja 1995.g.,

c) prikaže fošu koja se nalazi istočno od čest. zem. 465/5 k.o. Kamen prema upisu na katastarskoj mapi.

Odgovori: a) poništena zk.č.465/3 se nalazila u južnom dijelu sadašnje k.č.1005/4 (zk.č.465/4). Geodetskim elaboratom RN 20/2020 je poništena i spojena u sadašnju k.č.1005/4 (zk.č.465/4). U navedenim ugovorima se spominje put sa istočne granice poništene zk. čest. zem. 465/3 k.o. Kamen, širine najmanje 3m. Zelenom bojom smo na skici mjesta očevida označili put širine cca 3 m uz istočnu granicu poništene zk. čest. zem. 465/3 k.o. Kamen.

b) dva grafička prikaza koja su tražena se ne podudaraju, što je jasno vidljivo iz skice mjesta očevida,

c) ako je riječ o tankoj liniji na katastarskoj mapi, ona je prikazana.

Vještak navodi da se treba također očitovati na „ iznesene prigovore tužitelja-protutuženika pod 1 i pod 2 u odnosu na prethodno sačinjeno vještvo stalnog sudskog vještaka za geodeziju Mihael Darko Burazin dipl. ing. geod. od 02. travnja 2024. god.(str. 159-162 spisa), iznesene na raspravnom ročištu dana 14. lipnja 2024. godine (str. 170 spisa)“, a to bi bilo da je “da je u vještvu kao katastarska granica ukazala navedena plava boja katastarskih granica što nije točno, pa se moli da se i u tom pogledu vještak izjasni i ispravi oznaku kazanu jer katastarske granice u katastarskoj mapi su one koje su u vještvu označene žutom bojom a ne plavom.

Ovdje nije jasno na što se treba očitovati jer nije on izradio navedeno vještvo, pa ne može ni korigirati boje.

Za izradu ovog elaborata korišteni su podaci DGU Područnog ureda za katastar u Splitu, Odjel za katastar nekretnina Split i podaci utvrđeni terenskim očevidom.

Tužitelji-protutuženici u podnesku od 22. svibnja 2026. god., navode da je vještak Luka Vrdoljak u skici očevida prikazao s jedne strane put koji se spominje u članku IV. Kupoprodajnog ugovora od 28. veljače 1983.g., i koji je osjenčan zelenom bojom i ima oznaku čest. zem. 465/5 k.o. Kamen, a s druge strane predmet ovog spora koji čini dio čest. zem. 465/4 k.o. Kamen osjenčan žutom bojom i označen slovima G-E-F-G.

Ponovno ističu da u Kupoprodajnom ugovoru od 28. veljače 1983.g. (članak IV.) stoji "zemljište nalazi između zemljišta Babić Bože i Jelača Katice, te da uz istočnu granicu kupljenog zemljišta prolazi put, što povezuje kupljeno zemljište s glavnim putem, koji je širine najmanje 3 m, te čija se površina ne uračunava u površinu kupljenog zemljišta.", što znači da taj put iz tog kupoprodajnog ugovora nije identičan s predmetom ovog spora, a što potvrđuje vještvo vještaka Luke Vrdoljaka od 28. travnja 2026.g.

Dio čest. zem. 465/4 k.o. Kamen, označen žutom bojom i slovima G-E-F-G na kojem tuženici-protutužitelji traže utvrđenje služnosti pješačkog i kolskog puta u naravi predstavlja zemljanu livadu, kako jasno proizlazi i iz fotografija vještva vještaka Luke

Vrdoljaka od 28. travnja 2026.g., a uz to dio na kojem se traži služnost uopće nema putnu kolsku vezu sa asfaltiranim putem označenim kao čest. zem. 465/5 k.o. Kamen.

Kat. čest zem 1015/1 k.o. Kamen (čest. zem. 471/1) za koju tužiteljica Anđelka Udovičić tvrdi da je vlasnik, a zapravo je suvlasnik, nije spojena sa likom A,B, C,D,E,F,G,H,I,J,K,L,A, a do iste je na očevidu utvrđeno da postoji samo pješački put označen crtkano.

Dakle, pozivanje tuženika-protutužitelja da bi se Kupoprodajnim ugovorom od 28. veljače 1983.g. i Kupoprodajnim ugovorom od 3. siječnja 1995.g., zasnovala stvarna služnost na teret čest. zem. 465/4 k.o. Kamen nije osnovano.

Nadalje ističu da tuženici-protutužitelji svakako nisu stranke ugovornog odnosa Kupoprodajnog ugovora od 28. veljače 1983.g. i Kupoprodajnog ugovora od 3. siječnja 1995.g., već treće osobe, dakle tim ugovorima nisu mogli steći stvarnu služnost na koja se pozivaju u svojoj protutužbi.

Shodno tome, neosnovano je i pozivanje tuženika-protutužitelja na dosjelost, jer sve i da postoji služnost kako to tuženici-protutužitelji navode, a ne postoji, isti nemaju kvalitetu posjeda odnosno poštenje potrebno za stjecanje dosjelošću.

U Kupoprodajnom ugovoru od 28. veljače 1983.g. i Kupoprodajnom ugovoru od 3. siječnja 1995.g. ne spominju se čest. zem. 453/2 k.o. Kamen, čest. zem. 454/2 k.o. Kamen ili čest. zem. 471/1 k.o. Kamen, za koje nekretnine tuženici-protutužitelji tvrde da je ugovorena služnost puta na dijelu čest. zem. 465/4 k.o. Kamen označeno žutom bojom i slovima G-E-F G u vještvu vještaka Luke Vrdoljaka od 28. travnja 2026.g. Napominje se da tuženici-protutužitelji nisu vlasnici ili suvlasnici čest. zem. 453/2 k.o. Kamen i čest. zem. 454/2 k.o. Kamen.

Tužitelji-protutuženici dodatno ističu prigovor zastare i nedostatka aktivne legitimacije na strani tuženika protutužitelja.

Kupoprodajnim ugovorom od 3. siječnja 1995.g., Jozo Lončar i njegov sad pok. otac Zdravko Lončar, kao kupci kupuju od prodavatelja Bože Babića (strica tuženika-protutužitelja pod 1), Kovač Mije, Babić Marka (brata tuženika-protutužitelja pod 1) i Mirka Kovača, čest. zem. 465/4 k.o. Kamen. Taj ugovor ne sadrži odredbu o bilo kakvom teretu ili služnosti na teret čest. zem. 465/4 k.o. Kamen.

Nadalje u zemljišnoj knjizi nikad nije bila upisana služnost na teret čest. zem. 465/4 k.o. Kamen, a niti je postajala u stvarnosti. Tužitelj-protutuženik pod 1 odnosno njegov otac po načelu povjerenja u zemljišne knjige, bili su u dobroj vjeri prilikom kupnje čest. zem. 465/4 k.o. Kamen, pa sve da ista i postoji (a nije) nije mogla djelovati prema njemu i njegovom ocu kao stjecatelju prava vlasništva, koji su u dobroj vjeri i koji su svoje pravo vlasništva upisali u zemljišne knjige.

S obzirom na dostavljeno vještvo tužitelji-protutuženici pod 1. i 2. navode da preciziraju svoj tužbeni zahtjev pa su predložili sudu da donese odluku pobliže opisanu u toč. I izreke presude.

Slijedom naprijed navedenog predložili su sudu da usvoji tužbeni zahtjev tužitelja protutuženika i odbije kao neosnovan protutužbeni zahtjev tuženika-protutužitelja.

U podnesku od 06. srpnja 2026. god., tuženici-protutužitelji navode da u odnosu na utvrđenja očevida na licu mjesta i Nalaz i mišljenje stalnog sudskog vještaka za geodeziju Luke Vrdoljaka br. 15/2026 "Split, 20.travanj 2026.god." (u daljnjem tekstu: Vještvo), nemaju posebnih primjedbi.

U tekstualnom dijelu predmetnog Vještva grafički potvrđenom u Skici lica mjesta, nedvojbeno proizlazi gdje je lociran predmetni kolni put, identificirano preko kojih čestica prolazi i do kojih čestica dolazi, te gdje se na krajnjem sjeverozapadnom dijelu nastavlja kao pješački put, time da je sve navedeno dokumentirano fotografijama iz kojih je nedvojbeno razvidno da je riječ o formiranom putu širine 3 m, koji je, s jedne strane omeđen kamenim zidovima, a s druge betonskim zidićem.

Predmetno Vještvo sadrži utvrđenja identična onim iz Nalaza i mišljenja stalnog sudskog vještaka za geodeziju Ante Duvančića, dipl.ing.geod. "Split, 10.siječnja 2012." u pravomoćno okončanom predmetu naslova pod Posl.brojem: P2-4297/10 (kasnije: Psp 57/2021), time da u tom svom Nalazu i mišljenju sudski vještak Duvančić naglašava kako sporni dio predmetnog kolnog puta ne predstavlja dio okućnice ili dvorišta tuženika (ovdje tužitelja), jer je taj dio odvojen od preostalog dijela kat.čest.zem.1005/4 od posjeda tuženika betonskim zidom visine cca 0,80 m sa žičanom ogradom."

Identična su utvrđenja i u Skici identifikacije "U Splitu, kolovoz 2010.g." s priloženim fotografijama, a izrađenoj po geodetskom servisu GEO SERVIS Split, koja Skica je priložena uz tužbu (ovdje) tuženika-protutužitelja u pravomoćno okončanom predmetu naslova pod Posl.brojem: P2-4297/10 (kasnije: Psp-57/2021).

Uz irelevantna odstupanja po pitanju boje oznake katastarskih čestica, suštinski identična svim naprijed spomenutim prednjim geodetskim vještačenjima su i ona iz vještačenja sudskog vještaka za geodeziju od 02.travnja 2024. god.

Budući su se tijekom ovog parničnog postupka tuženici-protutužitelji pozvali na utvrđenja pravomoćno okončanog parničnog postupka radi smetanja posjeda koji se vodio pred tim sudom pod posl. br. Psp-57/2021 (ex P2-4297/10), nužno je dodatno naglasiti i sljedeće:

Osim što je predmetni sporni dio naprijed opisanog kolnog i pješačkog zemljanog puta u formalnom vlasništvu tužitelja-protutuženika, vidno ograđen od preostalog dijela zemljišta (dvorišta) tužitelja i baš betonskim zidom visine 0,80 cm sa žičanom ogradom, napomenuti je da je taj zid izgrađen upravo radi formiranja predmetnog puta i odvajanja od zemljišta tužitelja-protutuženika, a sve to znatno prije nego su tužitelji 1993.g., kupili svoje predmetno zemljište.

Pri kupnji svog zemljišta 1993.g., tužitelji-protutuženici i njihov prednik (otac i suprug) uvedeni su u posjed kupljenog i zidovima potpuno ograđenog zemljišta kakvo je u naravi i danas, time da je to zemljište i prije njihove kupnje - izgrađenim betonskim

zidom visine 80 cm + žičanom ogradom – bilo odvojeno od spornog dijela na kojem je formiran predmetni kolni put .

Naime, u svom iskazu u postupku Psp-57/2021, saslušani svjedok Viktor Jelača naveo je da su njegovi roditelji bili vlasnici predmetnog zemljišta kojeg su najprije prodali Iliji Kovaču, isti ga darovao sinu Miru (Mirku), a taj kasnije tužiteljima. Međutim, svjedok navodi da su dio zemljišta prethodno prodali Vladi Šupiću koji je s njegovim roditeljima dogovorio da bude formiran sporni put, da je Vlado Šupić njegovim roditeljima platio dio zemljišta za taj put, te napravio predmetni zid i formirao sporni put, a sve to još 1982. ili 1983.g. Nadalje, da je Kovač Ilija, kupac zemljišta tužitelja-protutuženika, kupio to zemljište u sadašnjem stanju, dakle, ograđeno prethodno izgrađenim zidom kojim je od zemljišta tužitelja odvojen sporni put, a predmetni zid je taj svjedok i identificirao na fotografiji br.12 iz vještva sudskog vještaka za geodeziju Ante Duvančića.

Iskaz svjedoka Viktora Jelače u svemu je potvrdio svjedok Ivan Šupić, te (u trenutku davanja iskaza) naveo da sporni put u današnjem izgledu postoji "više od 30 godina".

Dakle, iz utvrđenja predmetnog sudskog postupka radi smetanja posjeda koji se vodio pod Psp 57/2021 (ex P2-4927/10), nedvojbeno proizlazi da su izvorni pravni prednici tužitelja još 1982. ili 1983.g., dozvolili i sami izvršili ograđivanje i odvajanje od današnjeg nespornog zemljišta tužitelja-protutuženika, upravo spornog dijela tog zemljišta i upravo radi formiranja spornog puta, da im je sporni dio zemljišta i plaćen, a sporni put i formiran u današnjem izgledu i opsegu.

Prigovori tužitelja-protutuženika ovog postupka u pogledu prednjih jasnih iskaza svjedoka koji su to i prepoznali i pokazali na fotografijama lica mjesta iz vještačenja, a što je te potvrđeno i svim utvrđenjima (oba) suda s lica mjesta - potpuno su neosnovani.

Obzirom da je u svom Nalazu i mišljenju stalni sudski vještak točno identificirao povlasne nekretnine tuženika-protutužitelja Jakova Babića kao: zk.čest.zem. 453/2, Z.U.726 i zk.čest.zem. 454/2, Z.U.737 (sve kat.čest.zem. 1011, 1012 i 1015/4) K.O.Kamen, napominje se da je na istima u zemljišnoj knjizi formalno još uvijek upisan vlasnikom za cijelo njegov otac sada pok. Ivan Babić pok. Marka, a sve obzirom da je Rješenjem Općinskog suda u Splitu O-331/04 od 11.svibnja 2011.g., prekinut ostavinski postupak iza smrti oca tuženika-protutužitelja pod 1 pok. Ivana Babića pok.Marka, koji još nije pravomoćno okončan.

Obzirom na Nalaz i mišljenje stalnog sudskog vještaka za geodeziju Luke Vrdoljaka sa Skicom mjesta očevida pod br. 15/2026 "Split, 20.travanj 2026.god.", tuženici-protutužitelji navode da s istim usklađuju i uređuju svoju protutužbu, pa su predložili sudu da donese odluku pobliže opisanu u toč. II izreke presude.

Tužitelji-protutuženici u podnesku od 24. srpnja 2026. god., navode da se protive preinačenju protutužbenog zahtjeva kojeg su tuženici-protutužitelji postavili u svom podnesku od 16. srpnja 2026.g., te traže da sud odbije preinaku, a sve sukladno odredbama članka 190. i 191. Zakona o parničnom postupku.

Navode da nije točna tvrdnja tuženika-protutužitelja da tužitelji-protutuženici i njihov prednik temeljem kupoprodaje iz 1993.g. (pretpostavljeno da se radi o Ugovoru o prodaji od 29. siječnja 1993.g.), ne bi bili uvedeni posjed cijele čest. zem. 465/4 kat. čest. 1005/4 k.o. Kamen, odnosno u posjed spornog dijela kupljenog zemljišta.

Naime, u Ugovoru o prodaji 29. siječnja 1993.g., unesena je stvarna volja ugovornih stranaka da kupci stječu posjed cjelokupne čest. zem. 465/4 kat. čest. 1005/4 k.o. Kamen, pa je slijedom navedenog ugovor zaključen između Babić Bože, Kovač Mije i Babić Marka, svi zastupani po Mirku Kovaču sa jedne strane kao prodavatelja te Lončar Joze i Zdravka Lončara s druge strane kao kupaca. U članku I. tog ugovora stranke navode se da se prodaje cijela čest. zem. 465/4 kat. čest. 1005/4 k.o. Kamen u površini 480 m², a člankom III. da se u posjed kupcima predaje kupljeno zemljište opisano u članku I. ugovora.

U Izjavi od 13. rujna 1995.g., Marko Babić sin Ivana potvrđuje da je suglasan s prodajom čest. zem. 465/4, kat. čest. 1005/4 k.o. Kamen u površini 480 m², te ovlašćuje tužitelja protutuženika pod 1) i njegovog oca na upis prava vlasništva, uz istodobno brisanje sa imena Marka Babića sina Ivana.

Nedvojbeno je da služnost koju traže tuženici-protutužitelji nije upisana u zemljišnim knjigama, a da bi se na temelju pravnog posla mogla steći služnost, taj cilj mora proizlaziti iz sadržaja pravnog posla i mora biti jasno vidljiv, odnosno o tome mora postojati sukladna volja stranaka čega u konkretnom slučaju nema.

Prema tvrdnji tuženika-protutužitelja svjedok Vinko Jelača navodi da bi predmet spora njegovi roditelji prodali dva puta i to Iliji Kovaču, a zatim Vladi Šupiću, što nije točno i vidljivo je iz odredbi ugovora iz 1982.g. (Ugovora o prodaji od 6. veljače 1982.g.) i 1983.g. (Kupoprodajnog ugovora od 28. veljače 1983.g.).

Kupoprodajni ugovor od 6. veljače 1982.g., zaključen je između Jelača Kate (majke svjedoka Vinka Jelače) kao prodavatelja i Kovač Ilije (otac Mirka i Mije Kovača) kao kupca, a predmet kupoprodaje je cijela čest. zem. 465/4 kat. čest. 1005/4 k.o. Kamen. U članku 3. Ugovora o prodaji od 6. veljače 1982.g., Jelača Kate izjavljuje da jamči da je prodana nekretnina (čest. zem. 465/4 k.o. Kamen) bez tereta, a ugovorne stranke ugovora nisu tuženici-protutužitelji.

Ugovorom o prodaji od 6. veljače 1982.g., Kovač Ilija prednik tužitelja-protutuženika je uveden u posjed cijele čest. zem. 465/4 k.o. Kamen, što potvrđuje iskaza Kovač Mirka iz parnice Psp-57/2021, te isti potvrđuje da na čest. zem. 465/4 k.o. Kamen u trenutku prodaje 1993.g., nije postojao nikakav put, a pogotovo ne kolski put kako to pogrešno tvrde tuženici-protutužitelji.

Kupoprodajni ugovor od 28. veljače 1983.g., zaključen je između Šupić Ivana kao prodavatelja s jedne strane i Stanić Stjepana, te Stanić Ivana kao kupaca s druge strane, a predmet kupoprodaje je čest. zem. 465/3 k.o. Kamen, dakle druga čestica zemlje, a ne predmet ovog spora.

Put koji se spominje u Kupoprodajnom ugovoru od 28. veljače 1983.g., u članku IV. danas nosi sudsku oznaku čest. zem. 465/5 k.o. Kamen, što je vještak Luka

Vrdoljak jasno i nedvojbeno i prikazao u svom nalazu, te taj put nije predmet ovog spora.

Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima po uzoru na OGZ, a što je poslije preuzeo i ZOVO, za osnivanje stvarnih služnosti temeljem pravnog posla traži valjani titulus i modus acquirendi. Prema odredbi članka 220. stavak 1. ZV-a, pravo služnosti na nekretnini se osniva uknjižbom tog prava u zemljišnoj knjizi kao tereta na poslužnoj nekretnini.

Dakle, ne samo što se tuženici pozivaju na pogrešan ugovor i drugu česticu, nego tuženici-protutužitelji nisu uopće sklopili pravni posao o osnivanju služnosti i služnost nije upisana u zemljišnoj knjizi, a što predstavlja konstitutivni element za osnivanje prava služnosti. Dakle, tuženici nisu stekli, niti su mogli steći stvarnu služnost na teret čest. zem. 465/4 k.o. Kamen.

U odnosu na tvrdnju da bi sporni dio zemljišta ograđen od ostatka nekretnine tužitelja-protutuženika betonskim zidom od 80 cm i žičanom ogradom, i da je u posjedu tuženika-protutužitelja, pa da je služnost stečena dosjelošću, navode da je iz vlasničkog lista jasno razvidno da u korist nekretnina tuženika-protutužitelja, a na teret nekretnine tužitelja-protutuženika nije upisana (niti je ikad bila upisana) služnost puta. Nije logično ni životno da put za kojeg tuženici-protutužitelji tvrde da je formiran prije 30 godina, kao takav nije nikad prikazan u katastarskoj mapi, a u posjedovnom listu čest. zem. 465/4 kat. čest. 1005/4 k.o. Kamen je upisan način uporabe: Stambena zgrada, Kamen, Put Barina 11, površine 181m², pomoćna zgrada površine 22 m², dvorište 768 m².

Tuženici-protutužitelji zatim tvrde da je pravo služnosti stečeno temeljem zakona dosjelošću, i navode da su kao posjednici povlasne nekretnine pošteno posjedovali izvršavajući njen sadržaj kroz 30 godina, a vlasnik poslužne nekretnine se tome nije protivio (čl. 229. ZV a).

U članku z Crne kronike Slobodne Dalmacije od 9. rujna 2010.g. kojeg je dao Miljenko Babić (sin sad pok. Ivana Babića) isti novinaru iskazuje: „.....Išao sam na svoju zemlju koju imam već 40 godina, a taj susjed (Jozo Lončar) koji se doselio prije nekih desetak godina i koji uvijek svima radi probleme zbog puta čiji uopće nije vlasnik“

U službenoj zabilježbi od 28. srpnja 2010.g., sačinjenoj po Ivanu Lelasu (koja se nalazi u spisu predmeta pod poslovnim brojem Psp-57/21 Naslovnog suda) policijski službenik konstatira da oko puta koji je predmet spora postoje već odavno tenzije i nesuglasice između tužitelja-protutuženika i tuženika-protutužitelja i da Jozo Lončar tuženicima-protutužiteljima ne dozvoljava prolaz preko svog zemljišta-predmeta spora.

U spisu pod poslovnim brojem Psp-57/2021 Naslovnog suda iz policijskog izvješća jasno proizlazi da je policija prilikom saslušanja tuženika i ostalih sudionika spora zaključila da Jozo Lončar donosi odluke o svojoj nekretnini (čest. zem. 465/4 k.o. Kamen) te oduvijek brani bilo kome prolaz preko iste.

Dakle, očito je da se tužitelji-protutuženici protive izvršavanju sadržaja prava služnosti preko čest. zem. 465/4 kat. čest. 1005/4 k.o. Kamen, što je razvidno iz naprijed spomenute parnice.

Sudska praksa je u tom smislu zauzela stav: Stjecanje prava stvarne služnosti dosjelošću; 8.11.2018., Županijski sudovi u RH „Prvostupanjski sud je prilikom presuđenja o tužbenom zahtjevu tužitelja pogrešno primijenio materijalno pravo. Budući da je utvrđeno da su se prednici tužitelja protivili korištenju puta, sukladno gore citiranoj odredbi čl. 54. st. 1. ZOVO-a Republika Hrvatska nije mogla steći stvarnu služnost jer je i verbalno protivljenje ostvarivanju služnosti dovoljno da vlasnik povlasnog dobra ne može steći stvarnu služnost dosjelošću.“

Tuženici-protutužitelji nisu dokazali osnivanje stvarne služnosti temeljem zakona dosjelošću, jer nisu dokazali da su posjednici povlasne nekretnine, niti da su pošteno posjedovali služnost izvršavajući njen sadržaj kroz 20 godina.

Rješenje naslovnog suda Psp-57/2021 od 25. listopada 2022.g., i GŽ-706/2023 od 18. travnja 2023.g. Županijskog suda u Osijeku, potvrđuju da se tužitelj-protutuženik pod 1) protivio korištenju bilo kojeg dijela čest. zem. 465/4 k.o. Kamen, pa sukladno odredbi čl. 229 st. 1 Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima tuženici-protutužitelji nisu mogli steći stvarnu služnost, jer bilo kakvo protivljenje, pa i verbalno, u ostvarivanju služnosti je dovoljno da vlasnik povlasnog dobra ne može steći stvarnu služnost dosjelošću.

Tuženici-protutužitelji u odnosu na čest. zem. 465/4, kat. čest. 1005/4 k.o. Kamen nemaju posjed, nemaju pravo na posjed, nemaju pravnu osnovu posjeda, nemaju vrijeme, a ne mogu se pozivati ni na pošten posjed jer znaju da je to zemljište u vlasništvu tužitelja protutuženika i da im tužitelji-protutuženici brane bilo kakvo pačanje u njihovu nekretninu, stoga je osnovan zahtjev tužitelja-protutuženika kojim isti traže zaštitu od uznemiravanja od strane tuženika-protutužitelja.

Tuženici-protutužitelji nisu ugovorne stranke nijednog kupoprodajnog ugovora na koji se pozivaju, pa se ponovno ističe prigovor zastare, prigovor aktivne građanskopravne legitimacije (legitimatio ad causam) - jer tuženici-protutužitelji nisu ovlaštenici pravnog odnosa prema navodima iz protutužbe i prigovor pasivne građanskopravne legitimacije (legitimatio ad causam) - jer tužitelji-protutuženici nisu dužnici iz pravnog odnosa opisanog u protutužbi.

Pretpostavke za stjecanje prava vlasništva dosjelošću (kvaliteta i trajanje posjeda, sposobnost posjednika biti vlasnikom stvari te sposobnost stvari da bude u vlasništvu) moraju biti ispunjenje u vrijeme podnošenja tužbe. Tužba u ovom predmetu je podnesena 22. veljače 2012.g., protutužba u ovom predmetu podnesena je tek 15. ožujka 2023.g., pa se tuženici protutužitelji ni po tom osnovu ne mogu pozivati na savjesnost ili poštenje.

Stoga je tvrdnja tuženika-protutužitelja da je, preko nekretnine tužitelja-protutuženika označene kao čest. zem. 465/4 k.o. Kamen, došlo do formiranja puta pred više desetljeća bez pravnog osnova, a da tuženici-protutužitelji ne govore istinu potvrđuje prethodna katastarska mapa, važeća katastarska mapa i podatci iz zemljišne knjige, kao i vještačenje vještaka Luke Vrdoljaka u ovom predmetu.

Stranke su zatražile parnični trošak.

U dokazne svrhe sud je pregledao Izvadak iz zemljišne knjige ovog suda od 29.07. 2010. god., Rješenje o nasljeđivanju javnog bilježnika Slobodan Zlokić iz Splita, Velebitska 26, kao povjerenika ovog suda posl. br. O-2923/06, UPP/OS-116/06 od 26. siječnja 2007. god., Rješenje o nasljeđivanju javnog bilježnika Ilija Šarić iz Splita, Trg Hrvatske bratske zajednice 3a, kao povjerenika ovog suda posl. br. O-2890/14, UPP/OS-91/14 od 20. siječnja 2015. god., Smrtovnicu Matičnog ureda Split od 23. 10. 2014. god., Rješenje ovog suda posl. br. Psp-57/2021 od 25. listopada 2022. god., Izvod iz katastarskog plana Državne geodetske uprave, Područni ured za katastar Split od 08.02.2023. god., Ugovor o darovanju od 19. veljače 1988. god., Kupoprodajni ugovor od 06.02.1982. god., Položajni nacrt Geoprojekt Split od 24.07.1981. god., Ugovor o prodaji od 29. siječnja 1993. god., Punomoć od 12.01.1993. god., Punomoć od 05.01.1993. god., Izjavu od 13. rujna 1995. god., Novinski članak "Priveli ga, a dijete ostavili samo" od 09.09.2010. god., Prijavni list – zemljišna knjiga br. 70/14 od 16. listopada 2014. god., Podatke o provedenim promjenama Državne geodetske uprave, Područni ured za katastar Split od 01.10.2020. god., Prijavni list za zemljišnu knjigu investitora - tužitelja pod 1 Jozo Lončar od 11.09. 2020. god., spis predmeta ovog suda posl. br. Psp-57/21 (ex. P2-4297/10), Zapisnik o očevidu ovog suda posl.br. P2-4297/10 od 11.02.2011. god., Skicu identifikacije Geoservis Split – kolovoz 2010. god., dvije fotografije, Vještvo sudskog vještaka za geodeziju Ante Duvančić dipl.ing. geodezije od 10. siječnja 2012. god., Kupoprodajni ugovor od 28. veljače 1983. god., Kupoprodajni ugovor od 03. siječnja 1995. god., Rješenje Županijskog suda u Osijeku posl. br. GŽ-706/2023-2 od 18. travnja 2023. god., Izveo dokaz očevidom na licu mjesta dana 22. rujna 2023. god., pregledao vještvo stalnog sudskog vještaka za geodeziju Mihael Darko Burazin dipl. ing. geod. od 02. travnja 2024. god., Izveo dokaz očevidom na licu mjesta dana 27. ožujka 2026. god., pregledao vještvo stalnog sudskog vještaka za geodeziju Luka Vrdoljak dipl. ing. geod. od 20. travnja 2026. god., pregledao Rješenje ovog suda posl. br. O-331/04 od 11. svibnja 2011. god., te četiri Izvatka iz zemljišne knjige ovog suda–neslužbene kopije sa stanjem na dan 05.07. 2026. godine.

Tužbeni zahtjev nije osnovan.

Protutužbeni zahtjev nije osnovan.

Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (N.N. br. 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00,129/00 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12, 152/14, 81/15 i 94/17, u daljnjem tekstu ZV), propisuje u odredbama čl. 30 st. 1 i st. 2, da je pravo vlasništva stvarno pravo na određenoj stvari koje ovlašćuje svoga nositelja da s tom stvari i koristima od nje čini što ga je volja, te da svakoga drugoga od toga isključi, ako to nije protivno tuđim pravima ni zakonskim ograničenjima (st. 1). U granicama iz stavka 1. ovoga članka vlasnik ima, među ostalim, pravo posjedovanja, uporabe, korištenja i raspolaganja svojom stvari (st. 2).

Nadalje je u odredbama čl. 114 ZV-a, propisano da se vlasništvo može steći na temelju pravnog posla, odluke suda, odnosno druge nadležne vlasti, nasljeđivanjem i na temelju zakona (st.1). Na temelju stavka 1 ovoga članka stečeno je pravo vlasništva kad su ispunjene sve pretpostavke određene zakonom. (st.2).

U odredbama čl. 167 st. 1 i st. 2 ZV-a, propisano je da ako treća osoba bespravno uznemirava vlasnika na drugi način, a ne oduzimanjem stvari, vlasnik može

i putem suda zahtijevati da to uznemiravanje prestane (st.1). Da bi u postupku pred sudom ili drugim nadležnim tijelom vlasnik ostvario svoje pravo iz stavka 1 ovog članka, vlasnik mora dokazati da je stvar njegovo vlasništvo i da ga druga osoba uznemirava u izvršavanju njegovih ovlasti u pogledu te stvari; ako ta osoba ima pravo poduzimati ono što uznemirava vlasnika stvari, na njoj je da to dokaže (st. 2).

Pregledom spisa predmeta ovog suda posl. br. Psp-57/21 (ex. P2-4297/10), u pravnoj stvari tužitelja Jakov Babić (tuženik-protutužitelj pod 1 u ovom sporu), Anke Lončar, Ljube Lončar, i Anđelke Udovičić (tužene-protutužiteljice pod 2 u ovom sporu), protiv tuženika Jozo Lončar (tužitelj-protutuženik pod 1 u predmetnom sporu), radi smetanja posjeda prava služnosti, ovaj sud dana 25. listopada donio pravomoćno Rješenje, koje je potvrđeno Rješenjem Županijskog suda u Osijeku posl. br. GŽ-706/2023-2 od 18. travnja 2023. god., a kojim Rješenjem je donijeta odluka da je ;

"Time što je dana 27. srpnja 2010.g., na dijelu privatnog kolnog puta do zemljišta tužitelja formiranog u širini od 3 m preko k.č. zem. 1848, 1005/4, 1004 i 1011, sve K.O. Kamen i baš na krajnjem sjeveroistočnom dijelu k.č.zem. 1005/4 K.O. Kamen, koji dio puta je u Grafičkom prikazu k.č.zem. 1005/4 K.O. Kamen M 1:500 „Split, 10. siječnja 2012.“ stalnog sudskog vještaka za geodeziju Ante Duvančića, dipl. ing. geodezije, koji Grafički prikaz čini sastavni dio ovog rješenja, označen dužinama između točaka A-B-C-D-E-F-G-H-A, tuženik dovezao i parkirao svoj kamion marke „Mercedes“ i reg. oznake ST-873-PH i time zapriječio kolni prolaz predmetnim privatnim kolnim putem tužiteljima, tuženik je zasmetao, preciznije oduzeo tužiteljima nesmetan posjed prava služnosti prolaza vozilima predmetnim kolnim putem, pa je dužan tuženik u roku od 8 dana ukloniti s trase predmetnog puta svoj kamion i kloniti se ubuduće svakog takvog ili sličnog smetanja posjeda prava služnosti tužitelja na predmetnom kolnom putu."

U tom predmetu prileži vještvo stalnog sudskog vještaka za geodeziju Ante Duvančić dipl. ing. geod., od 10. siječnja 2012. god., u kojem isti između ostaloga ističe da sporni sjeveroistočni dio katastarske čestice 1005/4, (u ovom sporu predmet zahtjeva tužitelja-protutuženika radi zabrane uznemiravanja) u naravi dio kolnog zemljanog puta, na kojem je parkiran sporni kamion, ne predstavlja dio okućnice ili dvorišta tuženika (tužitelj-protutuženik pod 1 u predmetnom sporu) jer je taj dio odvojen od preostalog dijela katastarske čestice 1005/4, tj. od posjeda tuženika (tužitelj-protutuženik pod 1 u predmetnom sporu), betonskim zidom visine cca. 0,80 m sa žičanom ogradom. Sve naprijed navedeno potkrijepljeno je sačinjenim grafičkim prikazom imenovanog sudskog vještaka i sa ukupno 12 fotografija.

Jednako stanje na licu mjesta je utvrđeno i na očevidu u ovom postupku dana 22. rujna 2023. god., od strane ovog suda i stalnog sudskog vještaka za geodeziju Mihael Darko Burazin dipl. ing. geod., u vještvu od 02. travnja 2024. god., te od strane ovog suda očevidom na licu mjesta dana 27. ožujka 2026. god., i stalnog sudskog vještaka za geodeziju Luka Vrdoljak dipl. ing. geod., u vještvu od 20. travnja 2026. godine.

Među parničnim strankama nije sporno da je predmetna nekretnina označena kao čest. zem. 465/4 (kat. čest. 1005/4), K.O. Kamen, kupljena od strane tužitelja-protutuženika pod 1 i njegovog oca pok. Zdravka Lončar, temeljem Kupoprodajnog ugovora od 29. siječnja 1993.g., i to u sadašnjem stanju, dakle, u spornom sjeveroistočnom dijelu ograđenu spornim betonskim zidom visine 0,80 m sa žičanom

ogradom visine daljnjih cca. 1 m, od spornog puta širine cca. 3 m, pa ovaj sud prihvaća tvrdnje tuženika-protutužitelja kada navode da su pri kupnji svog zemljišta 1993.g., tužitelji-protutuženici i njihov prednik (otac i suprug) uvedeni u posjed kupljenog i zidovima potpuno ograđenog zemljišta kakvo je u naravi i danas, time da je to zemljište i prije njihove kupnje - izgrađenim betonskim zidom visine 80 cm + žičanom ogradom – bilo odvojeno od spornog dijela na kojem je formiran predmetni kolni put.

Ovaj sud ne može pokloniti vjeru tužiteljima-protutuženicima kada navode da se nalaze u posjedu cijele predmetne nekretnine označena kao čest. zem 465/4 K.O. Kamen, i koriste je na način kako to njima najbolje odgovara, te da ogradni zid koji predmetnu nekretninu označenu kao čest. zem 465/4 K.O. Kamen, dijeli na dva dijela, nije vlasnička granica, već je napravljen zbog visinske razlike same nekretnine koja se nalazi u dva nivoa.

Ovaj sud je u dva navrata dana 22. rujna 2026. god., i 27. ožujka 2026. god., obavio očevid na licu mjesta neposredno pored obiteljske kuće tužitelja-protutuženika pod 1 i pod 2 na adresi u Splitu, Put Barina 11, a na koje očevide tužitelji-protutuženici nisu pristupili, iako je tužitelj-protutuženik pod 1 uredno i pozvan na očevid dana 27. ožujka 2026. godine.

Naime, na licu mjesta nije vidljivo da bi tužitelji-protutuženici na bilo koji način koristili dio predmetne nekretnine označene kao čest. zem. 465/4 K.O. Kamen, u naravi dio spornog puta površine 25 m², dok je dio okućnice ili dvorišta tužitelja-protutuženika na višem nivou zbog toga što je u svom sjeveroistočnom dijelu nasut zemljom, a što je vidljivo na fotografijama br. 2 i br. 12 koje prileže vještvu stalnog sudskog vještaka za geodeziju Ante Duvančić dipl. ing. geod., od 10. siječnja 2012. god., (str. 18 spisa predmeta posl. br. Psp-57/21 (ex. P2-4297/10).

Nadalje, a kada se ima u vidu položaj spornog betonskog zida na sjeveroistočnom dijelu predmetne nekretnine označene kao čest. zem. 465/4, K.O. Kamen, a koji se u tom dijelu upravo proteže uz rub zavojitog dijela spornog puta širine cca. 3 m, ovaj sud prihvaća tvrdnje tuženika-protutužitelja i kada navode da iz utvrđenja predmetnog sudskog postupka radi smetanja posjeda koji se vodio pod Psp-57/2021 (ex P2-4927/10), nedvojbeno proizlazi da su izvorni pravni prednici tužitelja-protutuženika još 1982. ili 1983.g., dozvolili i sami izvršili ograđivanje i odvajanje današnjeg nespornog zemljišta tužitelja-protutuženika (okućnice ili dvorišta), i upravo spornog dijela tog zemljišta površine 25 m², i to upravo radi formiranja spornog puta, a sporni put i formiran u današnjem izgledu i opsegu, a što je po ocjeni ovog suda od strane pravnih prednika tužitelja-protutuženika, uobičajeno i nesporno bilo poduzeto bez odgovarajuće prijave promjene oblika i površine predmetne nekretnine Državnoj Geodetskoj upravu, Područnom uredu za katastar Split.

Stoga su verbalni sukobi među strankama glede korištenja spornog dijela predmetnog puta površine 25 m², zacijelo otpočeli kada su tužitelji-protutuženici uočili da se njihova kupljena nekretnina tijekom 1993. god., označena kao čest. zem. 465/4, K.O. Kamen, prema katastarskom operatu u svojem sjeveroistočnom dijelu proteže i na sporni dio predmetnog puta površine 25 m², a što je eskaliralo tijekom 2010. god., kada je tužitelj –protutuženik pod 1 parkirao svoj kamion na spornom dijelu predmetnog puta čime je i fizički onemogućio tuženicima-protutužiteljima prolaz vozilima.

Slijedom navedenog, u konkretnom slučaju se naprosto radi o na našem području čestom slučaju da stanje predmetne nekretnine označene kao čest. zem. 465/4, K.O. Kamen, u katastarskom operatu, ne odgovara stvarnom stanju predmetne nekretnine na terenu, te da je stoga stanje u katastarskom operatu, a time i zemljišnoj knjizi, potrebno uskladiti sa stvarnim stanjem predmetne nekretnine na terenu.

Tuženici-protutužitelji stoga tijekom postupka osnovano ističu kako su irelevantni svi navodi tužitelja-protutuženika o tome je li predmetni put formalno ucrtan u katastarske mape i čije je formalno vlasništvo sporni dio tog desetljetno formiranog i korištenog kolnog i pješačkog puta.

Uostalom, ovaj sud cijeni da je općepoznata činjenica da se betonskim zidom visine cca. 0,80 m sa žičanom ogradom visine cca. 1,00 m, ograđuje vlasništvo i posjed, a općepoznate činjenice ne treba dokazivati, sukladno odredbi čl. 221 st. 4 Zakona o parničnom postupku (N.N. br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 70/19, 80/22, 114/22 i 155/23).

Slijedom navedenog, tužitelji-protutuženici tijekom postupka nisu dokazali da je sporni dio predmetnog puta površine 25 m² na dijelu čest. zem. 465/4, k.o. Kamen, označenom žutom bojom i slovima G-E-F-G u vještvu vještaka Luke Vrdoljaka od 28. travnja 2026.g., njihovo vlasništvo, a time niti da bi ih tuženici-protutužitelji bespravno uznemiravali u izvršavanju njihovih vlasničkih ovlasti na sporno dijelu predmetne nekretnine, pa je tužbeni zahtjev tužiteja –protutuženika pod 1 i pod 2 u cijelosti odbijen kao neosnovan, te donijeta odluka kao u toč. I izreke presude.

U odredbi čl. 186 st. 1 i st. 4 ZV-a, propisano je da je stvarna služnost stvarno pravo svagdašnjega vlasnika određene nekretnine (povlasna nekretnina) da se za potrebe te nekretnine na određeni način služi nečijom nekretninom (poslužna nekretnina), čiji svagdašnji vlasnik to mora trpjeti ili mora propuštati određene radnje glede svoje nekretnine koje bi inače imao pravo činiti.

Kad je povlasna nekretnina u vlasništvu više suvlasnika ili zajedničkih vlasnika, svaki od njih ima jednako pravo izvršavanja stvarnih služnosti u korist povlasne nekretnine; a kad je poslužna nekretnina u vlasništvu više suvlasnika ili zajedničkih vlasnika, svaki od njih mora trpjeti da se ovlaštenik služnosti koja tereti njihovu nekretninu njome služi na način na koji ga ovlašćuje njegovo pravo, odnosno svaki mora propuštati radnje glede poslužne nekretnine koje bi bile suprotne tuđem pravu stvarne služnosti.

U odredbi čl. 190 st. 1 ZV-a, propisno je da vlasnik povlasne nekretnine koji ima pravo staze ovlašten je time hodati tom stazom te tako tuda k sebi puštati druge ljude; ima li pravo progoniti stoku, ovlašten je time i služiti se kolicima; a ima li pravo kolnika, ovlašten je voziti se po poslužnoj nekretnini jednom ili više zaprega, motornim vozilom i biciklom.

U odredbi čl. 190 st. 3 ZV-a, propisno je da prostor za izvršavanje na poslužnoj nekretnini prava ići stazom, progoniti stoku i prava kolnika treba biti toliki koliko je nužno da bi ih se izvršavalo, s obzirom na mjesne prilike. Ako bi putovi i staze postali neuporabljivi zbog poplave ili kojega drugoga slučaja, mora se do uspostave

prijašnjega stanja odrediti novi prostor, ako nadležna vlast odmah ne poduzme potrebne mjere.

Neosnovano se tužitelji-protutuženici protive podnošenju protutužbe pozivajući se na odredbe čl. 189 ZPP-a, budući da je tužba u ovoj pravnoj stvari podnesena dana 22. veljače 2012. god., pa nakon pokretanja parnice nije proveden niti zaključen prethodni postupak, već se je odmah otpočelo sa raspravljanjem na glavnoj raspravi.

Nadalje, neovisno o tome što je ovaj sud tuženicama-protutužiteljima pružio posjedovnu zaštitu prava služnosti prolaza vozilima predmetnim kolnim putem, spram tužitelja-protutuženika pod 1, a radi parkiranja svojega kamiona na spornom dijelu predmetnog puta, valja primijetiti da tuženici-protutužitelji sa predmetnim protutužbenim zahtjevom traže donošenje odluke ovog suda kojom bi se utvrdilo da je na teret spornog dijela predmetne nekretnine označene kao zk.čest.zem. 465/4 Z.U.945 (kat.čest.zem. 1005/4) K.O.Kamen (poslužno dobro), u Nalazu i mišljenju stalnog sudskog vještaka za geodeziju Luke Vrdoljaka dipl. ing. geod., sa Skicom mjesta očevida pod br. 15/2026 "Split, 20.travanj 2026.god.", označenog dužinama između točaka G-E-F-G i površine 25 m², stečeno pravo služnosti pješačkog i kolnog puta širine 3 m, uz ishođenje upisa prava stvarne služnosti u zemljišnoj knjizi ovog suda, a sve u korist svojih nekretnina, i to tuženika-protutužitelja ad 1) označene kao zk.čest.zem. 453/2 Z.U.726 i zk.čest.zem. 454/2 Z.U.737 (sve kat.čest.zem. 1011, 1012 i 1015/4) K.O.Kamen, te nekretnine tužene-protutužiteljice ad 2) označene kao zk.čest.zem 471/1 (kat.čest.zem 1015/1) Z.U.1298 K.O. Kamen (povlasna dobra).

Međutim, stalni sudski vještak za geodeziju Luka Vrdoljak dipl. ing. geod., u vještvu od 20. travnja 2026. god., navodi da je iz skice mjesta očevida je jasno vidljivo preko kojih čestica prolazi i do kojih dolazi sporni put. On se nalazi na k.č.1005/4, k.č.1004, k.č.1011, k.č.1010 (zk.č.465/4, zk.č.453/1, zk.č.453/2, zk.č.466/1). Nakon pokazanog spornog puta na terenu je pokazan i uski pješački put kojim se od kraja spornog puta označenog točkama A-K na očevidu došlo do k.č.1007/4 (zk.č.466/5). Taj uski pješački put prikazan je isprekidanom crvenom linijom i točkama L-M-N, a prelazi preko k.č.1015/4 (dio zk.č.453/2), k.č.1015/2 (zk.č.471/2), k.č.1016 (dio zk.č.466/1), k.č.1009(dio zk.č.466/1).

Dakle, sporni put širine 3 m, u nastavku pješačka staza, prolazi ne samo preko predmetne nekretnine označene kao čest. zem. 465/4, već i preko drugih nekretnina označenih kao čest. zem. 453/1, čest. zem. 453/2, čest. zem. 466/1, i čest. zem. 471/2, pa bi po ocjeni ovog suda u konkretnom slučaju sa tužbenim zahtjevom radi utvrđenja stečenog prava služnosti pješačkog i kolnog puta uz ishođenje upisa prava stvarne služnosti u zemljišnoj knjizi, a sve u korist svojih nekretnina, i to tuženika-protutužitelja ad 1) označene kao zk.čest.zem. 453/2 Z.U.726 i zk.čest.zem. 454/2 Z.U.737 (sve kat.čest.zem. 1011, 1012 i 1015/4) K.O.Kamen, te nekretnine tužene-protutužiteljice ad 2) označene kao zk.čest.zem 471/1 (kat.čest.zem 1015/1) Z.U.1298 K.O. Kamen (povlasna dobra), kao tuženici morali biti označeni i vlasnici ostalih povlasnih nekretnina označenih kao čest. zem. 453/1, čest. zem. 466/1, i čest. zem. 471/2, sve K.O. Kamen.

Ovo stoga što utvrđenje stečenog prava služnosti pješačkog i kolnog puta uz ishođenje upisa prava stvarne služnosti u zemljišnoj knjizi na teret predmetne nekretnine u vlasništvu tužitelja-protutuženika označene kao čest. zem. 465/4, K.O.

Kamen, kao poslužne nekretnine, a u korist nekretnina u vlasništvu tuženika-protutužitelja označenih kao čest.zem. 453/2, čest.zem. 454/2 i čest.zem 471/1, sve K.O. Kamen, kao povlasnih nekretnina, nedvojbeno predmnijeva stečeno pravo služnosti i na teret ostalih nekretnina označenih kao čest. zem. 453/1, čest. zem. 466/1, i čest. zem. 471/2, sve K.O. Kamen, kao poslužnih nekretnina, koje su u vlasništvu trećih osoba koje ne sudjeluju u ovom postupku, a imajući u vidu protutužbeni zahtjev tuženika-protutužitelja, u konkretnom slučaju se ukazuju kao jedinstveni i nužni suparničari.

Naime, po ocjeni ovog suda iz naprijed navedenih razloga ne bi bilo moguće ovakvo parcijalno utvrđivanje stečenog prava služnosti pješačkog i kolnog puta u korist povlasnih nekretnina u vlasništvu tuženika-protutužitelja, sudskom odlukom isključivo spram suvlasnika samo jedne poslužne nekretnine od nesporno postojećih više povlasnih nekretnina u vlasništvu trećih osoba koje nisu sudionici postupka.

Osim toga, tuženik-protutužitelj pod 1 tijekom postupka navodi da je u svom Nalazu i mišljenju stalni sudski vještak točno identificirao njegove povlasne nekretnine kao: zk.čest.zem. 453/2, Z.U.726 i zk.čest.zem. 454/2, Z.U.737 (sve kat.čest.zem. 1011, 1012 i 1015/4) K.O. Kamen, uz napomenu da je na istima u zemljišnoj knjizi formalno još uvijek upisan vlasnikom za cijelo njegov otac sada pok. Ivan Babić pok. Marka, a sve obzirom da je Rješenjem Općinskog suda u Splitu O-331/04 od 11.svibnja 2011.g., prekinut ostavinski postupak iza smrti oca tuženika-protutužitelja pod 1 pok. Ivana Babića pok.Marka, koji još nije pravomoćno okončan.

Iz naprijed navedenih navoda tuženika-protutužitelja pod 1 je razvidno da tuženik-protutužitelj pod 1 još nije stekao u vlasništvo predmetne nekretnine označene kao čest.zem. 453/2, Z.U.726 i čest.zem. 454/2, Z.U.737, K.O.Kamen, koje su kao povlasne nekretnine predmet njegovog protutužbenog zahtjeva, sve iz razloga što je tuženik-protutužitelj pod 1 za sada samo presumptivni nasljednik svojega oca pok. Ivana Babić pok. Marka, a kako je isključivo vlasnik povlasne nekretnine legitimiran podnijeti predmetni protutužbeni zahtjev, istaknuti prigovor pomanjkanja aktivne legitimacije se ukazuje osnovnaim u odnosu na tuženika-protutužitelja pod 1.

Nadalje, tužitelji-protutuženici tijekom postupka osnovano ističu da je iz skice mjesta očevida stalnog sudskog vještaka Luka Vrdoljak dipl. ing. geod., od 28. travnja 2026. god., vidljivo da Kat. čest zem 1015/1 k.o. Kamen (čest. zem. 471/1) za koju tužena-protutužiteljica pod 2 Anđelka Udovičić tvrdi da je vlasnik, nije spojena sa likom A,B,C,D,E,F,G,H,I,J,K,A, (sporni kolni put širine 3 m), te da do iste postoji samo pješački put označen crtkano točkama L,M,N, a što je utvrđeni i na očevidu.

Dakle, spornim putem nije moguć pristup vozilima na nekretninu tužene-protutužiteljice pod 2 Anđelke Udovičić, dok je pun. tužitelja-protutuženika na očevidu dana 27. ožujka 2026. god., pokazao sudu i vještaku i pješačku stazu na koju izlazi sporna pješačka staza u skici mjesta očevida označena točkama L,M,N, a koja prolazi pored kuće Anđelka Udovičić, za koji navodi da je i tim putem moguć pristup pješice na nekretnine tuženika-protutužitelja pod 1 i pod 2. Ovaj sud je potom na očevidu utvrdio da pješačka staza koju je na očevidu pokazao pun. tužitelja-protutuženika svojim sjevernim dijelom izlazi na pristupnu cestu, pa je dakle, do nekretnine tužene-protutužiteljice i sa sjeverne strane moguć pristup pješice.

Slijedom svega navedenog, u cijelosti je odbijen kao neosnovan i protutužbeni zahtjev tuženika-protutužiteja pod 1 i pod 2, kojim se predlaže sudu donijeti odluku da je na teret samo jednog dijela predmetne nekretnine u suvlasništvu tužitelja-protutuženika pod 1 i pod 2, površine 25 m², kao poslužnog dobra, stečeno pravo služnosti pješačkog i kolnog puta do njihovih nekretnina, kao povlasnog dobra, iako taj kolni i pješački do njihovih nekretnina prelazi i preko drugih nekretnina u vlasništvu trećih osoba, te je donijeta odluka kao u toč II izreke presude.

Odluka o parničnom trošku se temelji na odredbi čl. 154 st. 2 Zakona o parničnom postupku. Pregledom spisa predmeta je utvrđeno da su parnične stranke imale približno iste parnične troškove tj. izdatke učinjene u tijeku i u povodu postupka, i to za zastupanje po punomoćniku sukladno važećoj Tarifi o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika, troškove vještačenja, kao i za troškove sudskih pristojbi. Obzirom na približno jednak uspjeh (neuspjeh) stranaka u parnici, a imajući u vidu pravni osnov i visinu tužbenog i protutužbenog zahtjeva, valjalo je donijeti odluku da svaka stranka snosi svoje parnične troškove.

U Splitu, 17. rujna 2026. godine

S U D A C

Živomir Topić

POUKA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ove presude nezadovoljna stranka ima pravo izjaviti žalbu u roku od 15 dana od dana prijema pismenog otpravka. Žalba se podnosi Županijskom sudu u Splitu, a putem ovog suda u dovoljnom broju primjeraka za sud i protivne stranke.

DNA: - pun. tužitelja-protutuženika pod 1 i pod 2
- pun. tuženika-protutužitelja pod 1 i pod 2

Broj zapisa: **9-3088d-4bf8d**

Kontrolni broj: **0a3e5-8a302-f5c92**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Splitu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.